

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI
KATEDRA SLAVISTIKY**

**Spolupráce Olomouce a Krakova v oblasti turistického
ruchu z hlediska překladatele – analýza a glosář.**

**Cooperation of Olomouc and Krakow in the Tourism
Sector from the Perspective of the Translator –
an Analysis and a Glossary.**

Diplomová práce

VYPRACOVALA: Bc. Simona Bernatíková

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Jan Jeništa, Ph.D.

2018

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité
prameny.

V Olomouci, 24. 04. 2018

Děkuji Mgr. Janu Jenišтови, Ph.D., za velmi vstřícný přístup, za konzultace, rady a připomínky, které mi během psaní diplomové práce poskytl.

Obsah

ÚVOD.....	2
1. PARTNERSKÁ MĚSTA A OBLASTI SPOLUPRÁCE – SOUČASNÝ STAV A PERSPEKTIVY ROZVOJE.....	3
1.1. Olomouc.....	3
1.2. Krakov.....	5
1.3. Marketing cestovního ruchu v Olomouci a Krakově.....	6
1.4. Olomouc a rozvoj partnerství s jinými městy.....	10
1.5. Partnerská města Krakova.....	11
1.6. Spolupráce Olomouce a Krakova na oficiální úrovni.....	12
1.7. Možnosti rozvoje individuálního cestovního ruchu v Olomouci a Krakově.....	14
2. ČESKO-POLSKÝ GLOSÁŘ Z OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU.....	15
2.1. Studie o existujícím jazykovém materiálu.....	15
2.2. Glosář k turistickým průvodcům Krakova.....	20
2.3. Glosář k turistickým průvodcům Olomouce.....	34
ZÁVĚR.....	47
RESUME.....	49
BIBLIOGRAFIE.....	52

ÚVOD

Turistický či cestovní ruch je v současné době velmi rychle se rozvíjející oblastí služeb. Možnost navštívit nová místa, doposud neznámá atraktivní místa, je jeho hnacím motorem. Jelikož jeho rozvoj má bezpochyby dopad na rozvoj podnikání, zaměstnanost či příjmy z daní a poplatků daného místa, města či regionu, je snahou nejen samospráv, ale i vlád daných zemí, propagovat vhodné turistické destinace a tím tyto příjmy navyšovat. Proto vlády jednotlivých států realizují reklamu ve veřejných sdělovacích prostředcích, jak je např. televize, města a obce uzavírají smlouvy o partnerství s jinými městy a obcemi, pomocí kterých chtějí rozvíjet nejen spolupráci s partnerskými městy a obcemi, ale i vejít do podvědomí jejich občanů a zaujmout je tak, aby je v budoucnu navštívili.

Tato snaha však musí být doprovázena i kvalitními a aktuálními informacemi o dané turistické destinaci, o tom, co v daném městě můžeme shlédnout, navštívit, či jak se tam nejlépe dostat, ubytovat a najíst. Tyto informace jsou samozřejmě dostupné v úředním jazyce dané země, ale chceme-li získat turisty ze zahraničí, je nutné, abychom jim vyšli vstříc tím, že tyto informace publikujeme i v cizích jazycích. A těmi nejsou jen hlavní světové jazyky jako angličtina, němčina, francouzština, ruština nebo čínština, ale i jazyky našich nejbližších sousedů, tedy zemí, ze kterých může přijet velké množství návštěvníků díky jednoduché dostupnosti. K tomu však potřebujeme kvalitní překlad informačních materiálů do daného jazyka.

Ve své diplomové práci jsem se tedy zaměřila na města Olomouc a Krakov jako partnerská města a dostupné turistické informace o nich. Analyzovala jsem papírové bulletiny, průvodce a brožury a dále internetové zdroje v polštině o Olomouci a v češtině o Krakovu s cílem posoudit, zdali se překladatelé drželi základních principů teorie překladu a jak kvalitní byla jejich práce. K tomu, abych byla schopna analyzovat jednotlivé zdroje, jsem se zaměřila na vlastní jména, tedy názvy jednotlivých historických památek a místopisné názvy.

Cílem mé diplomové práce bylo zanalyzovat tyto zdroje, ve kterých jsem se zaměřila na názvy historických a kulturních památek a místopisné názvy a popsat zásadní chyby, kterých se překladatelé dopustili.

1. PARTNERSKÁ MĚSTA A OBLASTI SPOLUPRÁCE – SOUČASNÝ STAV A PERSPEKTIVY ROZVOJE

1.1. Olomouc

Město Olomouc je statutárním a univerzitním městem se sídlem primátora. Leží na soutoku řek Moravy a Bystřice v centru úrodné Hané. Olomouc jako hanácká metropole s více jak sto tisíci obyvateli, se řadí na šestou pozici v České republice. Město se dělí na 26 městských částí, přičemž některé z nich jsou od města odděleny loukami a lesy, a proto mají spíše příměstský charakter. Město Olomouc je svou polohou a svými zajímavostmi velice atraktivní turistické centrum Moravy. Najdeme zde nejen plno historických památek, ale i starobylou univerzitu, kterou navštěvuje mnoho zahraničních studentů. Olomouc je též známa jako duchovní místo s významnými kostely a arcibiskupstvím. O historickém významu Olomouce vypovídá fakt, že se jedná po Praze o druhou nejvýznamnější památkovou rezervaci.¹

Z hlediska historických památek je nutné zmínit alespoň ty nejvýznamnější. Přímo v centru Olomouce na Horním náměstí se nachází dvaatřicet metrů vysoký Sloup Nejsvětější Trojice, jenž byl roku 2000 zařazen mezi světové dědictví UNESCO, jako jedno z vrcholných děl středoevropského baroka. Dále se na Horním náměstí nachází na severní stěně radnice původně středověký Orloj s pohyblivými figurkami, který byl přetvořen Karlem Svobodou v duchu socialistického realismu v 50. letech 20. století do současné podoby. V centru Olomouce se rovněž nachází unikátní soubor šesti barokních kašen a novodobé Arionovy kašny, jejímž autorem je olomoucký rodák Ivan Theimer. Na Václavském náměstí severozápadně od centra se nachází Svatováclavská katedrála a biskupský palác. Toto místo má zásadní význam v české historii, neboť zde byl zavražděn roku 1306 poslední Přemyslovec, český král Václav III. V centru Olomouce se nachází rovněž mnoho parků, které slouží nejen pro odpočinek, ale také pro nejrůznější sportovní aktivity jeho občanů a návštěvníků. V těsné blízkosti Olomouce lze nalézt významný poutní chrám na Svatém Kopečku. V jeho blízkosti je další z turistických zajímavostí a to olomoucká ZOO se stovkami druhů zvířat.²

Zájem turistů o Olomouc rok od roku roste, což dokládá níže uvedená tabulka s počty ubytovaných návštěvníků. Jedná se o jeden z mála údajů dostupných z veřejných

¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Fakta a zajímavosti.

² STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Propagační materiály.

zdrojů. Počet ubytovaných návštěvníků zahrnuje turisty, kteří ve městě přespali alespoň jednu noc, a nezahrnuje tzv. jednodenní návštěvníky, kteří do města přijeli na jednodenní výlet bez ubytování v městě.

Tab. 1 Statistika ubytování v Olomouci za roky 2012–2016

rok/pořadí						ubytování		
	1	2	3	4	5	celkem	z ČR	cizinci
2012	Rusko	Německo	Slovensko	Ukrajina	Polsko			
počet návštěvníků	6 990	5 434	5 372	3 781	2 828	95 368	47 611	47 757
2013	Rusko	Slovensko	Německo	Polsko	Itálie			
počet návštěvníků	9 659	5 518	5 483	3 524	2 971	104 102	51 506	52 596
2014	Rusko	Německo	Slovensko	Polsko	Rakousko			
počet návštěvníků	10 245	6 944	6 267	4 231	3 106	115 824	58 303	57 521
2015	Německo	Slovensko	Polsko	Rusko	Rakousko			
počet návštěvníků	8 578	7 558	5 332	N/A	N/A	135 914	70 998	64 916
2016	Slovensko	Německo	Polsko	Rusko	Ukrajina			
počet návštěvníků	9 918	9 668	8 107	5 330	4 859	145 656	92 921	52 735

Zdroj: vlastní zpracování ze statistik ubytování za roky 2012–2016³

Z výše uvedené statistiky vyplývá, že počet ubytovaných návštěvníků z Polska od roku 2012 kontinuálně rostl a to z 2 828 až na 8 107 v roce 2016. Zároveň můžeme v tabulce pozorovat celkový nárůst počtu ubytovaných návštěvníků, který byl v letech 2012–2014 rovnoměrně rozdělen mezi návštěvníky z ČR a ciziny, avšak v posledních dvou letech je již výhradně způsoben nárůstem počtu ubytovaných z ČR. V popsaném období se Polska posunulo na třetí místo mezi ubytovanými cizinci v Olomouci hned za Slováky a Němce.

³ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Statistika ubytování.

1.2. Krakov

Město Krakov ležící na břehu řeky Visly v nejužším místě tzv. Krakovské brány, je co do počtu obyvatel, více jak 766 tis., druhým největším městem v Polsku.⁴ Je metropolí Malopolského vojvodství. Do roku 1609 to bylo i hlavní město Polska, v tomto roce král Zikmund III. Vasa přenesl hlavní město do Varšavy, neboť Krakov byl příliš blízko tehdejších hranic Polsko-litevské unie. Královské město Krakov se jako bývalé hlavní město a sídlo polských králů pyšní mnoha historickými památkami. Tato skutečnost měla bezpochyby vliv na zařazení na seznam světového kulturního dědictví UNESCO celé kompaktní oblasti starého města s historickou výstavbou v roce 1978.⁵

Hlavní krakovskou památkou je bezpochyby královský hrad Wawel, jehož součástí je i katedrála, která i po přenesení hlavního města do Varšavy, zůstala korunovačním místem polských králů. Další významné památky lze nalézt na Hlavním náměstí, jehož dominantou jsou Sukiennice, historická tržnice z 16. století doplněná v 19. století o typické novogotické arkády, ve kterých se nyní nachází Galerie Malířství Národního muzea.⁶ Kromě Sukiennic se na Hlavním náměstí nachází Mariánský kostel, který je hlavním farním kostelem Krakova a jedním ze symbolů města. V okolí Hlavního náměstí se nachází další významné pamětihodnosti, jakými jsou Florianská ulice, ulice Grodzka, Barbakan apod. Dalším známým místem Krakova je čtvrť Kazimierz, která je dodnes centrem židovské kultury, kde lze nalézt mnoho synagog, honosných domů a hřbitovů. Krakov je však známý i svými moderními církevními stavbami. Ve čtvrti Nová Huť se nachází monumentální kostel Matky Boží Královny Polska, známý také jako Archa Páně pro svůj vzhled připomínající loď.⁷

V těsné blízkosti Krakova leží obec Wieliczka proslulá svým solným dolem, který je vyhledávanou turistickou destinací.

Z hlediska turistického ruchu lze jen těžko srovnávat Olomouc s Krakovem, který je druhým nejnavštěvovanějším místem v Polsku. V roce 2016 jej navštívilo více jak 9 mil. turistů, přičemž více jak 2,8 mil. cizinců. Bohužel statistiky, noclehů, nikoliv všech návštěv turistů, z veřejných zdrojů jsou více zaměřeny na sezónnost návštěv, rozdělení do hotelů podle kategorií apod. než na jednotlivé země, odkud návštěvníci přijíždějí. Lze však konstatovat, že z České republiky pochází zhruba 3 % návštěvníků z ciziny, což

⁴ GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY. Rocznik demograficzny 2017. s.100.

⁵ GAWRYLUK, Grzegorz. *Krakov: Průvodce po symbolech, památkách a zajímavostech.*

⁶ BZOWSKI, Krzysztof. *MAŁOPOLSKA City Breaks.*

⁷ KUCZMAN, Kazimierz. *Krakov obrázkový průvodce.*

obnáší zhruba 84 000 turistů. To nás řadí na sedmé místo mezi zahraničními návštěvníky, přičemž první místo patří Německu, druhé Velké Británii a třetí Itálii.⁸

1.3. Marketing cestovního ruchu v Olomouci a Krakově

V současné moderní době je bezpodmínečně nutné, chceme-li dosáhnout kvalitních výsledků v oblasti rozvoje cestovního ruchu, využívat moderních nástrojů řízení jakým je marketing. „Marketing je plynulý proces probíhající v dílčích krocích, prostřednictvím něhož management v odvětví pohostinství a cestovního ruchu plánuje, zkoumá, naplňuje, kontroluje a vyhodnocuje činnosti navržené k zajištění jak zákaznických potřeb a skrytých přání, tak i cílů vlastní organizace. K dosažení největší účinnosti vyžaduje marketing úsilí každého jednotlivce a jeho účinnost se dále může zvýšit či snížit činností dalších komplementárních organizací.“⁹ Z výše uvedené definice tedy vyplývá, že marketing cestovního ruchu je kontinuální proces, který z jedné strany má za cíl uspokojit požadavky a tužby zákazníků, tedy návštěvníků dané destinace cestovního ruchu a z druhé strany pak naplnit cíle organizace, která se cestovním ruchem zabývá.

„Destinace cestovního ruchu je přirozeným celkem, který má z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu jedinečné vlastnosti, odlišné od jiných destinací.“¹⁰ Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá země, kterou navštívili, nebo jen některý její region, popřípadě město. Vyjdeme-li z této základní definice, můžeme konstatovat, že destinací cestovního (nebo též turistického) ruchu jsou mimo jiné i města Olomouc a Krakov.

Destinace cestovního ruchu lze typologizovat a to různými způsoby. Např. Buhalis typologizuje dle hlavní atraktivity destinace a to na:

- městský,
- přímořský,
- horský,
- venkovský,
- autentický třetí svět,
- jedinečný,
- exotický,

⁸ MIASTO KRAKÓW. Badanie ruchu turystycznego w roku 2017 – Raport skrócony.

⁹ MORRISON, Alastair M. *Marketing pohostinství a cestovního ruchu*, s. 16.

¹⁰ KIRÁLOVÁ, Alžbeta. *Marketing: destinace cestovního ruchu*, s. 15.

- exkluzivní.

V České republice však byla použita typologizace podle atraktivit a aktivit destinací, přičemž ty byly rozděleny na typy:

- lázeňský,
- přírodní,
- u vodní plochy,
- venkovský,
- kulturně - poznávací,
- historický
- zimních sportů
- náboženský (poutní),
- rekreační,
- příhraniční,
- atrakční (s komplexem uměle vytvořených aktivit).¹¹

Dle Buhalise bychom zařadili jak Olomouc, tak Krakov, do typu městské destinace, při použití české typologizace pak jako kombinaci historického, náboženského a kulturně – poznávacího typu destinace.

Každá tato destinace cestovního ruchu si musí vytvořit marketingovou strategii, jejímž cílem je najít atraktivní možnosti na trhu za účelem dosažení zisku. I když samotná města nejsou založena k vytváření zisku, nýbrž k uspokojování potřeb jejich obyvatel, je pro ně výhodné, pokud svými aktivitami pomohou rozvoji turistického ruchu, který pomáhá k rozvoji těchto měst, budování nových ubytovacích kapacit, rozvoji podnikání v oblasti turistického ruchu a s tím spojeným nárůstem příjmů měst z daní a poplatků.

Obě města jsou řízena samosprávou, která určuje směr dalšího rozvoje měst a dále pak zaměstnanci města, kteří realizují přijaté politiky samosprávy, mimo jiné i v oblasti turistického ruchu. K naplnění cíle stanovené samosprávou v oblasti turistického ruchu jsou vytvořeny marketingové strategie dalšího rozvoje turistického ruchu. Statutární město Olomouc vytvořilo Strategii rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020¹², která je umístěna na webových stránkách. Strategie obsahuje čtyři hlavní oblasti a to:

¹¹ KIRÁLOVÁ, pozn. 10, s. 16-17.

¹² ODDĚLENÍ CESTOVNÍHO RUCHU MĚSTA OLOMOUC. Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020.

1. rozvoj nových turistických cílů, revitalizace, rekonstrukce stávajících,
2. rozvoj turistické infrastruktury a služeb,
3. rozvoj organizace cestovního ruchu, budování značky a marketing,
4. rozvoj nových cyklostezek, in-line stezek a služeb s tím souvisejících.

Z hlediska tématu diplomové práce je důležitý bod 3, který je dále rozpracován do dalších tří podoblastí:

- tvorba konkurenceschopných produktů, marketing destinace, budování značky,
- podpora atraktivních eventů,
- podíl na aktivním řízení Regionu Střední Morava, rozvoj služeb, lidských zdrojů a partnerství.

Zde je tedy uvedeno, že důležitými oblastmi strategie rozvoje cestovního ruchu je i marketing destinace, budování značky a rozvoj partnerství. K prvním dvěma položkám lze říci, že je velmi důležitým prvkem efektivní reklama. Pod pojmem efektivní reklama lze vidět takovou reklamu, která vyvolá a udrží pozornost návštěvníků a to tak, že bude vnímat obsah komunikačního sdělení. Návštěvník však nechce trávit čas čtením zdouhavých textů, proto by reklamní sdělení mělo být jednoduché, stručné, jasné a výstižné. Jelikož jsou možnosti reklamy velmi široké, vybrala jsem si následující reklamní prostředky:

- oficiální informační materiály měst - bulletiny, prospekty,
- oficiální informace měst na internetu,
- neoficiální zdroje na internetu.

Bulletiny nebo prospekty obvykle obsahují logo destinace, fotografie charakteristické pro destinaci, mapu destinace s popisem, základní charakteristiku a fakta o destinaci, popis poskytovaných služeb, seznam atrakcí a zajímavostí, informace o dopravní dostupnosti destinace, informace o dopravě v destinaci, důležitá telefonní a faxová čísla, e-mailové adresy, odkaz na webovou stránku a další důležité údaje.¹³

Oficiální informace měst na internetu jsou na oficiálních webových stránkách měst. Tyto stránky musí být atraktivní, aktuální a musí mít zajímavý obsah, aby přilákaly návštěvníky. Takováto webová stránka města určena veřejnosti, tedy návštěvníkům města, by měla poskytovat základní informace o destinaci, kontaktní adresu informační kanceláře cestovního ruchu, telefonní a faxová čísla, informace o ubytovacích, hostinských a doplňkových službách s fotografiemi či videosekvencemi, aktuální

¹³ KIRÁLOVÁ, pozn. 10, s. 116.

informace o plánovaných akcích, zajímavé příběhy ze života destinace, aktuální ceník různých služeb, apod. Jelikož internet je živé médium, které pracuje neustále s nejnovějšími informacemi, je neodpuštěnou chybou, pokud webové stránky města nejsou pravidelně aktualizovány.¹⁴

Pokud pohlédneme na oficiální stránky města Olomouc, resp. Informace pro turisty, optikou výše uvedeného, dospějeme k následujícím závěrům. Stránky jsou velmi dobře graficky zpracovány, přehledně rozčleněny do jednotlivých oblastí zájmů potencionálních turistů a návštěvníků města a vyhotoveny v celkem v 10 cizojazyčných mutacích, včetně polské mutace. Na www stránkách se turisté dozvědí základní informace o městě, způsobu jak se tam dostat, kde a jak se ubytovat, vč. průměrných cen ubytování.¹⁵ Nicméně, zásadní je nedostupnost informací o akcích, které se v současnosti a blízké budoucnosti budou ve městě konat, v cizojazyčných verzích stránek. Např. v polské verzi kalendáře akcí není k 3. dubnu 2018 uvedená ani jedna událost či akce v žádné ze sekcí kultura, zábava, sport a vzdělávání¹⁶, tyto jsou jen v české verzi¹⁷. Dále v záložce turismus – aktuality je k uvedenému datu poslední informace v polské verzi „Rejsy po Olomuńcu statkiem motorowym OLOLOŃ” z 26. května 2016¹⁸, přičemž v české verzi je poslední aktualita z 27. března 2018 s názvem „Tajemný svět Indonésie láká do olomouckého palmového skleníku”¹⁹.

Lze tedy konstatovat, že ač jsou www stránky města velmi dobře zpracovány z pohledu rozřídění informací do kategorií, přehlednosti a grafické úpravy, trpí neaktuálností informací v jazykových mutacích aktuální akcí resp. Kalendáře akcí.

Město Krakov má své stránky pro turisty a návštěvníky v celkem 6 cizojazyčných mutacích, přičemž česká mutace chybí. Čeští návštěvníci jsou tedy odkázáni buď na základní polskou verzi, nebo si mohou vybrat cizí jazyk, který ovládají a to angličtinu, němčinu, francouzštinu, ruštinu, španělštinu či italštinu. WWW stránky Krakova jsou velmi bohaté na informace o městě, což však částečně znesnadňuje jednoduchou orientaci na stránkách, nabízejí však kromě informací o pamětihodnostech a zajímavostech Krakova i širokou nabídku turistických tras, které lze použít jako vodítko, které může turista využít při sestavování svého plánu prohlídky města. Obsahují rovněž informace o způsobu, jak se do Krakova dostat, dále o městské dopravě a možnostech

¹⁴ KIRÁLOVÁ, pozn. 10, s. 120-121.

¹⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 1.

¹⁶ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Kalendarz wydarzeń.

¹⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Kalendář akcí.

¹⁸ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Aktualności.

¹⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Aktuality.

ubytování.²⁰ Rovněž Krakov nemá aktuální informace o kulturních a zábavných akcích v cizojazyčných mutacích v rámci Kalendáře akcí, ten však obsahuje alespoň přehled dlouhodobých výstav v galeriích a muzeích.²¹

Závěrem můžeme říci, že www stránky Krakova nejsou tak přehledné jako Olomouce, avšak to je zčásti dáno rozsahem památek a zajímavostí Krakova, jenž je mnohonásobně větší než Olomouce. Krakovské stránky jsou však obohaceny o nabídku různých turistických tras, které turisté mohou využít při plánování své návštěvy města. Obě města sice mají kalendář akcí konaných ve městě, bohužel jen v národních jazykových mutacích. V cizojazyčných mutacích má však Krakov alespoň přehled dlouhodobých výstav galerií a muzeí.

1.4. Olomouc a rozvoj partnerství s jinými městy

Další důležitou oblastí rozvoje cestovního ruchu města Olomouce je rozvoj partnerství. Město Olomouc má celkem 12 partnerských měst a to nejen v Evropě. Jsou jimi: Antony (Francie), Bratislava-Staré Město (Slovensko), Krakov (Polsko), Kunming (ČLR), Luzern (Švýcarsko), Makarska (Chorvatská republika), Nördlingen (SRN), Owensboro (USA), Pécs (Maďarsko), Subotica (Srbsko), Tampere (Finsko) a Veendaal (Nizozemí).²² Nejstarší oficiální spolupráce je s městem Tampere, se kterým byla podepsána smlouva o spolupráci v roce 1986.²³ Dalšími dlouholetými partnerskými městy jsou Antony (smlouva v roce 1990)²⁴, Luzern (spolupráce od 90. let)²⁵, Nördlingen (spolupráce od 1989, avšak smlouva až 2008)²⁶, Subotica (smlouva v roce 1996)²⁷ a Veendaal (smlouva v roce 1993)²⁸. Naopak spolupráce s Krakovem je relativně nová, neboť první kontakty byly navázány v roce 2013 a smlouva o partnerství pak byla uzavřena až v roce 2016.²⁹

S těmito partnerskými městy se nejen realizují pravidelné výměny oficiálních delegací oficiálních představitelů města, ale i odborné stáže zaměstnanců radnice, popř. městských a kulturních organizací. Dále se v těchto partnerských městech konají

²⁰ MIASTO KRAKÓW. Odwiedz Kraków.

²¹ MIASTO KRAKÓW. Events calendar.

²² STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Partnerská města.

²³ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Tampere – Finsko.

²⁴ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Antony – Francie.

²⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Luzern – Švýcarsko.

²⁶ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Nördlingen – Německo.

²⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Subotica – Srbsko.

²⁸ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Veendaal – Nizozemí.

²⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Krakov – Polská republika.

prezentace za účelem propagace města Olomouc při různých příležitostech. Rovněž se organizují vzájemné výstavy umělců a koncerty orchestrů a pěveckých sborů. Vzájemná spolupráce se však neodehrává pouze na oficiální a pracovní úrovni měst a kultury, ale i na úrovni sportu, péče o životní prostředí, zdravotnictví, knihovnictví až po ochranu veřejného pořádku a podnikání.³⁰

Jako typické příklady partnerství a pravidelných výměn delegací lze uvést akce z roku 2017, např. v únoru se uskutečnila oficiální návštěva představitelů města Luzern v Olomouci³¹, v červnu proběhla ve spolupráci s městem Antony výstava francouzských umělců v Galerii města Olomouce³² a studenti gymnázia Hejčín se zúčastnili mezinárodního letního setkání středoškoláků v Pécsi³³.

1.5. Partnerská města Krakova

Město Krakov má partnerská města rozdělena do několika kategorií. Těmi jsou „partnerská města“ (5 měst) - Budapešť (Maďarsko), Kijev (Ukrajina), Leuven (Belgie), Milán (Itálie) a Norimberk (SRN)³⁴, „čestná partnerská města“ (3 města) – Kurytyba (Brazílie), La Serena (Chile) a Quito (Ekvádor)³⁵ a „města s partnerstvím“ (20 měst) – Bordeaux (Francie), Bratislava (Slovensko), Cusco (Peru), Edinburg (Skotsko), Fez (Maroko), Florencie (Itálie), Frankfurt nad Mohanem (SRN), Göteborg (Švédsko), Innsbruck (Rakousko), Lipsko (SRN), Lvov (Ukrajina), Orlean (Francie), Pécs (Maďarsko), Rochester (USA), Řím (Itálie), San Francisco (USA), Sankt Petersburg (Rusko), Solura (Švýcarsko), Tbilisi (Gruzie) a Vilnius (Litva).³⁶ Kromě toho má Krakov kategorii měst „spolupracujících na jiných zásadách“ (9 měst) – Košice (Slovensko), Moskva (Rusko), Nankin (ČLR), Štrasburg (Francie), Trondheim (Norsko), Vídeň (Rakousko), Velké Tyrnovo (Bulharsko), Záhřeb (Chorvatsko) a Olomouc.³⁷

Krakov má jasně stanoveny zásady zařazení spolupracujících měst do jednotlivých kategorií a to dle typu uzavřených smluv:

1. **Smlouvy o spolupráci na zásadách partnerských měst** – smlouva širokého rozsahu, založena na pevných základech vycházejících z kulturně – historické

³⁰ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Partnerská města.

³¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Luzern – Švýcarsko.

³² STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Antony – Francie.

³³ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Pécs – Maďarsko.

³⁴ MIASTO KRAKÓW. Kraków otwarty na swiat – Miasta Bliźniacze.

³⁵ MIASTO KRAKÓW. Kraków otwarty na swiat – Honorowe Miasta Bliźniacze.

³⁶ MIASTO KRAKÓW. Kraków otwarty na swiat – Miasta Partnerskie.

³⁷ MIASTO KRAKÓW. Kraków otwarty na swiat – Współpraca na innych zasadach.

příbuznosti měst – je považována za nejvyšší formu partnerství, uzavírána je převážně s jedním městem daného státu.

2. **Smlouvy o partnerství mezi městy** - smlouva širokého rozsahu, zakládající spolupráci v různých oblastech a sférách zájmů obou partnerů; je možné ji uzavřít s mnoha městy daného státu.
3. **Čestný titul partnerského města Krakova** – titul, který může Rada města Krakova přiznat některým městům mimo evropský kontinent, splňujícím podmínky charakteristické pro „partnerská města“.
4. **Smlouvy o spolupráci** – smlouvy týkající se spolupráce v jedné oblasti např. v ochraně životního prostředí, apod.³⁸

1.6. Spolupráce Olomouce a Krakova na oficiální úrovni

Počet partnerských či spolupracujících měst je oproti Olomouci vyšší, což vyplývá z velikosti a významnosti Krakova, jako druhého největšího města v Polsku. Zároveň je nutno uvést, že Olomouc je jediné město České republiky, které s Krakovem spolupracuje.

Z hlediska zaměření diplomové práce se dále budu věnovat rozvoji partnerství s městem Krakov. Cílem tohoto partnerství je, jak již bylo uvedeno výše, rozšířit povědomí o partnerském městě, realizovat výměnu kulturních, sportovních, společenských delegací, což v mnoha případech vyústí v zájem u obyvatel města o návštěvu partnerského města. První kontakty mezi Olomoucí a Krakovem nastaly v roce 2013. Hlavním iniciátorem navázání oficiálních kontaktů bylo město Olomouc. V rámci mezinárodní konference „Mezinárodní spolupráce jako nástroj aktivního obyvatelstva“, která se konala 26. a 27. září 2013 v Krakově, předali představitelé města Olomouc oficiální dopis primátora města prezidentovi Krakova s návrhem na oficiální spolupráci mezi městy³⁹. Výsledek navázání oficiálních kontaktů bylo uzavření memoranda o spolupráci mezi oběma městy a to dne 2. června 2016, kdy Jacek Majchrowski, prezident Krakova a Antonín Staněk, primátor města Olomouce podepsali *Deklaraci o záměru spolupráce mezi městy Olomouc a Krakov*⁴⁰. Jedním z bodů této deklarace je i propagace historického dědictví a tím podpora cestovního ruchu.

38 MIASTO KRAKÓW. Kraków otwarty na świat – Formy i narzędzia realizacji założeń współpracy międzynarodowe.

39 MIASTO KRAKÓW. Kraków otwarty na świat – Olomuniec – historia współpracy.

40 STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Mezinárodní kontakty – Zahraniční spolupráce – Podpis deklarace stvrdil zájem měst Krakov a Olomouce.

Zájem Olomouce o spolupráci s Krakovem je logický. Krakov, polské druhé největší město⁴¹, je podobně jako Olomouc, město s dlouhou a bohatou historií. Ve městě je množství historických památek, muzeí, galerií a kromě toho je Krakov centrem kultury a vzdělanosti Malopolského vojvodství. Podobně Olomouc je kulturním a vzdělávacím centrem Střední Moravy a Olomouckého kraje. Obě města mají rovněž památky zapsané na seznamu kulturního dědictví UNESCO. Pro Olomouc je tedy velice efektivní spolupracovat s tak velkým městem, které je vzdálené cca 270 km. Mezi oběma městy je kvalitní dálniční spojení, které je dobrou dojezdovou vzdáleností pro denní či víkendové pobyty.

Spolupráce Olomouce a Krakova se začala po navázání oficiálních kontaktů a zvláště po podpisu Deklarace úspěšně rozvíjet a to nejen v oblasti oficiálních styků radnic, ale i v oblastech kultury, sportu a vzdělávání. Např. do spolupráce se aktivně zapojilo Arcidiecézní muzeum Olomouc, které realizovalo v dubnu 2014 výstavu o krakovském podzemí, Muzeum umění v červnu 2016 hostilo výstavu současných krakovských umělců. Při takovýchto setkáních je využit tlumočnick, který tlumočí veškeré popisky, záměr autora nebo případné dotazy, jak uvádí Zdeňka Podlipská, zaměstnankyně odboru kanceláře primátora města Olomouc, zahraničního oddělení: „Poláci nemají rádi anglický jazyk, proto je mnohdy velice obtížné se s nimi dorozumět bez pomoci tlumočnicka.“⁴²

V říjnu 2016 navštívila delegace Střední školy polygrafické Olomouc Sdružení polygraficko-mediálních škol v Krakově. V rámci této návštěvy byly diskutovány otázky výměny učitelů a studentů v rámci programu Erasmus +. Poté v dubnu 2017 navštívila delegace Sdružení Olomouc. V září 2017 pak v Centru kultury Nová Huť v Krakově, byla otevřena výstava *Umělci z Olomouce*⁴³. Univerzita Palackého v Olomouci nabízí studium polské filologie a na Jagellonské univerzitě v Krakově lze studovat češtinu. Díky programům ERASMUS a CEEPUS mají studenti možnost stáží v druhé zemi, díky čemuž si zdokonalují znalosti polštiny a češtiny. Každoročně se také krakovští běžci účastní olomouckého ½ maratonu a naopak olomoučtí maratoncejí jezdí do Krakova na jejich maraton. Krakovská vojenská hudba se v roce 2016 účastnila oslav maršála Radeckého a svou hudbou oživila tradiční oslavy. Významnou roli, v rozvoji povědomí obyvatel Krakova o Olomouci, odehrává oddělení cestovního ruchu olomouckého

41 GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY, pozn. 4, s. 100.

42 PODLIPSKÁ, Zdeňka, 2017. Rozhovor o spolupráci měst Olomouc a Krakov na Magistrátu města Olomouc. Olomouc, 18.10.

43 MIASTO KRAKÓW, pozn. 39.

magistrátu, které každoročně prezentuje Olomouc na krakovském náměstí v rámci prezentačních akcí CzechTourismu.⁴⁴

1.7. Možnosti rozvoje individuálního cestovního ruchu v Olomouci a Krakově

Kromě oficiálních kontaktů a spolupráce měst a jejich institucí je nutno vzít v úvahu i individuální turistiku, tedy návštěvy, zájezdy či pobyty obyvatelů obou měst v partnerském městě.

Každý turista se před započítím své návštěvy Olomouce či Krakova, stejně tak jako jiného místa či města, musí nejprve rozhodnout kam, kdy a jak tam pojede. V této fázi rozhodování je důležitá široká informovanost o cíli jeho návštěvy. Chceme-li, aby nás turista navštívil, musíme v rámci marketingu turistické destinace o našem městě dostatečně informovat potenciální návštěvníky. K tomu slouží například ony akce CzechTourismu na krakovském náměstí, ale i různé výstavy, výměnné pobyty popř. jiné akce, které upoutají zájem potenciálních návštěvníků.

Dalším krokem turisty je naplánování cesty, určení jejího termínu a délky pobytu. K tomu obvykle turista potřebuje vědět co nejvíce informací o daném městě, možnostech jeho poznávání, turistických atrakcích pamětihodnostech apod. Ty pak zohlední v plánování své návštěvy a k tomu přizpůsobí délku své návštěvy, nutnost ubytování, potřebu finančních prostředků apod. Informace získá z oficiálních i neoficiálních zdrojů, z internetu, z informačních bulletinů či brožur. Samozřejmě je pro něj komfortní, pokud má tyto informace ve svém rodném jazyce.

Důležitou skutečností však je, aby informace o partnerském městě byly obsahově správné a v rodném jazyce návštěvníka, tedy přeloženy do češtiny či polštiny správně, ve správném tvaru a tak nedošlo k nedorozumění. Zde rozhodující fakt, jak kvalitní a schopný je překladatel, který tyto informace překládá. K tomu by měl mít kvalitní vzdělání v oboru a zde vidím možnost uplatnění absolventů katedry polské filologie Univerzity Palackého v Olomouci.

Na základě těchto skutečností provedu v další části práce analýzu těchto informací z hlediska obsahového a jazykového.

⁴⁴ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Olomoucké listy*. 2018, roč. 20, č. 1. s. 14.

2. ČESKO-POLSKÝ GLOSÁŘ Z OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU

2.1. Studie o existujícím jazykovém materiálu

Z hlediska teorie překladu lze konstatovat, že od 60. let minulého století byl přístup k překladu veden snahou o převedení veškeré informace z výchozího jazyka do textu cílového jazyka i při různosti gramatických systémů obou jazyků. Poté však britský teoretik překladu Catford přišel s názorem, že jednotky výchozí a cízího jazyka nemusí mít v lingvistickém smyslu stejný význam, ale mohou fungovat v téže situaci, čímž předjímal pojem tzv. funkční ekvivalence. Americký lingvista Nida tvrdil, že základní cíl překladu je předání informace jak o obsahu, tak o formě sdělení. Překlad má být orientovaný na ekvivalentní reakci adresáta, neboli, má vyhovět potřebám cílového jazyka a jeho celkové kultury, kontextu sdělení i adresáta.⁴⁵

Při překladu turistických průvodců může nastat mnoho překladatelských problémů, zejména kvůli vlastním jménům, která jsou náročná na překlad. Překladatel si musí předem stanovit postup, jak bude překládat a jakým stylem bude překládat. V rámci jednoho překladového dokumentu musí překladatel dodržovat formu, kterou si stanovil již na začátku. Slova, která by mohla být nesrozumitelná pro cílového čtenáře, řešíme vysvětlivkami. V překladu vlastních jmen si můžeme povšimnout značné nejistoty i v médiích a někdy i u samotných překladatelů. Důležité při převodu do jiného jazyka je, aby překladatel znal zásady jazyka, do kterého překládá a diskursy textu. Pokud si však překladatel není jistý zásadami cílového jazyka, měl by využít příruček, seznámit se s jejich obsahem, aby si byl vědom, co v které lze najít.⁴⁶

Hned na začátku každého překladu je nutné si uvědomit, jestli můžeme vlastní jména ponechat v původním tvaru, a budou pro cílového čtenáře srozumitelná, nebo jestli vlastní jména překládat. Existují příručky, které se věnují vlastním jménům. Někdy ale vznikají situace, kdy překladatel musí pro srozumitelnost přeložit určitý název, který není v příručce, např. když jeden název má mnoho překladů, což mnohdy může být nesrozumitelné pro cílového čtenáře. Špatný překlad průvodců je nejen vizitkou pro nakladatelství, které ho vydalo, ale v první řadě pro samotného překladatele. Takovýto špatný překlad může způsobit, že se překladatel dostane lidem či případným

⁴⁵ KNITTLOVÁ, Dagmar. *Teorie překladu*, s. 5.

⁴⁶ NĚNIČKOVÁ Veronika. *Základy překladatelství*.

zaměstnavatelům do podvědomí jako špatný překladatel a s danými případnými překlady se raději obrátí na někoho jiného.

V této kapitole provedu jazykovou analýzu tištěných průvodců a informací na internetu a to z hlediska obsahu a jazyka. V první řadě jsem se zaměřila na tištěné průvodce, které jsou volně dostupné v informačních centrech v Olomouci a v Krakově. Tištění průvodci jsou různorodí, proto jsem z nich vybrala především hlavní památky města a jejího okolí.

V první řadě jsem se zaměřila na hlavní památky města a na jejich překlad. Vytvořila jsem si tabulku v Microsoft Excel, kde jsem si pro přehlednost zapisovala získané údaje a následně je mezi sebou porovnávala. Průvodci se v překladech vlastních jmen ve většině případů rozcházel, ale to připisuji zejména nesprávnému překladu.

Při zkoumání města Krakova jsem využila šesti tištěných průvodců a jeden časopis o Krakově v českém jazyce, které jsem pořídila v informačním centru v Krakově, ve Vědecké knihovně Olomouc, nebo od vedoucího diplomové práce. Zkoumala jsem *Krakov: Průvodce po symbolech, památkách a zajímavostech*⁴⁷. Průvodce na šedesáti stranách uvádí nejdůležitější památky Krakova, obsahuje mapy města a okolí. Na tomto průvodci je zajímavé, že některé názvy v mapě jsou přeloženy a některé ne. Zde přichází otázka na překladatele, z jakého důvodu to tak udělal a jestli zvolil vhodnou strategii překladu. V tomto průvodci mi chybí rejstřík na konci, průvodce je dosti obsáhlý a proto je snazší si danou věc vyhledat v rejstříku než listovat list po listu. I když je rozdělen do úseků Staré město, Wawel a podobně dle mého názoru je to málo a průvodce se takto stává nepřehledný. Jako výhodu považuji to, že autor uvádí u každé památky ulici, kde se daná památka nachází. Průvodce neuvádí jméno autora překladu, pouze název agentury, která měla na starosti překlad a to agentura BT Columbus. Tento průvodce je volně dostupný zdarma.

Dalším bodem mé analýzy byl *Krakov obrázkový průvodce*⁴⁸, který jsem zakoupila v informačním centru v Krakově za necelých sto korun českých. Průvodce je obsáhlejší a je spíše na způsob knihy. Najdeme zde větší množství památek i okolních památek a spousty obrázků. Překladatelkou tohoto průvodce je Joanna Chuchel.

Nabídka informačních letáků v českém jazyce je přímo v Krakově na velice nízké úrovni více průvodců jsem si půjčila ve Vědecké knihovně v Olomouci.

⁴⁷ GAWRYLUK, pozn. 5.

⁴⁸ KUCZMAN, pozn. 7.

Průvodce *Polsko Krakov*⁴⁹ je z roku 1970, ale i přes to obsahuje velké množství památek a základních informací. Také obsahuje mapu, která je popsána v polském jazyce. Průvodce je dobře zpracovaný, ale vzhledem k datu vydání dosti zastaralý.

*Polsko PRŮVODCE DO ZAHRANIČÍ*⁵⁰ obsahuje širokou škálou památek a zajímavostí o polských městech. Najdeme zde mapy center měst či obrázky památek. Hustý text v tomto průvodci způsobuje nepřehlednost pro cílovou skupinu.

*S CESTOVNÍM ATLASEM POLSKO*⁵¹ jsem měla nejeden problém při analýze. Překlad tohoto průvodce je na velice nízké úrovni, s chybami a často nesmyslnými překlady, které jsem analyzovala v glosáři. Průvodce sice obsahuje otevírací doby muzeí, kaváren či kostelů, avšak tyto informace již nemusí být aktuální, jelikož se jedná o vydání z roku 2008. Zde je na místě, aby si turista ověřil otevírací dobu vždy na internetu.

Za nejhorší překlad průvodce však pokládám průvodce *KRAKÓW*, nakladatelství KIER⁵², který má hned na první straně nespočet chyb a to hned první v nadpisu, což na první pohled i před přečtením celého průvodce svědčí o velice nízké úrovni překladu. Také se překladatel v mnoha případech liší v diakritice jednoho názvu. Názvy by měly být jednotné a překladatel by měl být striktní v překladu názvu, aby daná slova nebyla v konečném důsledku matoucí. Překladatelkou toho průvodce je Wioletta Chuchel.

Po tomto nešťastném překladu Joanna Chuchel v roce 2011 vydala *Krakov obrázkový průvodce*⁵³, který jsem zakoupila v informačním centru v Krakově za necelých sto korun českých. Tohoto průvodce vydalo stejné nakladatelství. Některé texty jsou stejné jako v předchůdci tohoto průvodce, ale jsou oproštěny od chyb. Průvodce je všeobecně lépe zpracovaný, i když zde najdeme chyby, tak nejsou v takové měřítku jako v průvodci *KRAKÓW*, nakladatelství KIER. Průvodce je obsáhlejší a je spíše na způsob knihy. Najdeme zde větší množství památek i okolních památek a spousty obrázků.

Dále jsem také zkoumala internetové stránky na téma Krakova v českém jazyce. Zde musím podotknout, že takovýchto internetových stránek také není mnoho, a když už nějaké jsou, tak jsou zde zaneseny jen základní informace a památky. Jedna ze stránek, kterou jsem analyzovala, byla *krakow.cz*⁵⁴, kde lze nalézt nejen informace o památkách, ale také o tom kde se dobře najíst nebo kde se ubytovat. U těchto www stránek jsou

⁴⁹ ROSZKO, Janusz. *Polsko Krakov*.

⁵⁰ BEDNÁŘOVÁ, Eva. *Polsko: průvodce do zahraničí*.

⁵¹ KRAMER, Julia. TYCNER, Janusz. *S CESTOVNÍM ATLASEM POLSKO*.

⁵² KUCZMAN, Kazimierz. *Kraków*.

⁵³ KUCZMAN, pozn. 7.

⁵⁴ *Krakow*. Průvodce Krakovem.

názvy památek přeloženy a jejich původní znění je v závorce, avšak původní názvy jsou bez diakritických znamének. Podle mého názoru buď překladatel chtěl, aby byl název srozumitelný, nebo to lze považovat za jeho nedbalost.

Dále jsem našla pouze internetové stránky *radynacestu.cz*⁵⁵, kde si lze vybrat různé země a města, které chcete navštívit a k nim i základní informace. Další internetové stránky o Krakovu jsou spíše v jiných, rozšířenějších jazycích. Jedněmi z internetových stránek, kterých jsem nevyužila jako zdroje informací o Olomouci a Krakovu, je v dnešní době tak široce rozšířená *wikipedie.cz*.

Průvodce po Olomouci je snadné najít nejen na internetu, ale i přímo na Horním náměstí v informačním centru, kde jsou různé podoby tištěných průvodců podle památek. Jedním z bulletinů, které jsem analyzovala, byl *stay overnight*⁵⁶, který najdeme i na internetových stránkách města Olomouce. Tento průvodce uvádí i různá jiná vyžití než památky, např. Aquapark, lanové centrum nebo ZOO, ale také ukazuje město z jiného pohledu. Jako město pro mnoho generací kde si můžete zajít na koncert známé hudební skupiny, nebo jít na výstavu květin na Floru Olomouc. Tento průvodce je velice různorodý a dobře zpracovaný. Ve většině případů průvodce obsahuje přehlednou mapou centra, která je celá v českém jazyce, což byl ze stran překladatelů dobrý krok, už kvůli snadnější orientaci cizinců ve městě.

Dalším z průvodců, které nalezneme v informačním centru i na internetových stránkách města Olomouce, je průvodce *Olomouc...duchowna metropolia*⁵⁷, který uvádí nejvýznamnější duchovní místa v Olomouci a jeho okolí. Průvodce je opatřen obrázky a mapou.

Průvodce *Olomouc: Przewodnik kieszonkowy“ zabytki, kultura, rozrywka, wolny czas*⁵⁸, jsem si půjčila ve vědecké knihovně, ale je dostupný i online na internetových stránkách města ve všech světových jazycích. Průvodce se skládá ze základních informací o památkách s fotografiemi. Také zde najdeme restaurace, kavárny a noční kluby a nabídku kulturního i sportovního vyžití, které můžeme v Olomouci navštívit.

Dále jsem zkoumala katalog pro Olomoucký kraj *Kraj Olomuniecki: Jesioniki & Morawy Środkowe*.⁵⁹ Tento katalog nám nabízí spoustu výletů a vyžití v městech Střední

⁵⁵ Rady na cestu. Zajímavosti Krakova: Otevřená truhlice památek Polska.

⁵⁶ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Stay overnight*.

⁵⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Olomouc...duchowna metropolia*.

⁵⁸ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Olomouc: przewodnik kieszonkowy : zabytki, kultura, rozrywka, wolny czas*.

⁵⁹ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Kraj Olomuniecki, Jesioniki & Morawy Środkowe*.

Moravy a Jeseníku. Také zahrnuje hlavní památky a kulturní vyžití v daných městech. Katalog je velice přehledný a obsahuje mnoho obrázků a mapu celého tohoto území.

*PRZEWODNIK PO OŁOMUŃCU, zabytki architektury miasta*⁶⁰ je nejobsáhlejší z průvodců, které jsem analyzovala. Najdeme zde mnoho informací o památkách Olomouce a okolí, průvodce je velice dobře zpracovaný a jeho překlad do polského jazyka je na vysoké úrovni. Tento průvodce je rozdělen do kapitol, které řadí památky podle jejich architektury, tak je pro čtenáře snadnější si vyhledat barokní kašnu či renesanční kostel. Zároveň jako jediný z těchto průvodců po Olomouci uvádí překladatele, jímž je Radek Zogata.

Internetových stránek o Olomouci v polském jazyce je veliké množství. Hlavními stránkami jsou oficiální stránky města *Tourism Olomouc*⁶¹ tyto stránky, o kterých jsem se již zmiňovala, jsou dobře zpracované, obsahují mnoho informací a jsou přehledné. Jediným problémem je neaktuálnost Kalendáře akcí v jiných jazykových mutacích.

Další internetové stránky o Olomouci *Podróże, Ołmuniec na weekend – zabytki, sery i piwo*⁶² jsou jediné z polských stránek, které jsem analyzovala, které nespravuje město Olomouc. Obsahují základní památky města a okolí, také představují zajímavosti města, jako jsou olomoucké tvarůžky či pivovary. Na konci server uvádí jak se nejlépe do Olomouce dostat a jak dlouho to bude trvat.

Poslední www stránkou, kterou jsem analyzovala, byla *Střední morava-tourism, Olomouc (pl. Ołmuniec)*⁶³. Tato stránka představuje město Olomouc jeho památky a mapu, která ukazuje celou Olomouc a okolí. Tyto stránky nejsou v některých názvech jednotné, proto jsou stránky, které si u mne získaly nejhorší hodnocení.

Díky internetovým průvodcům si můžete dopředu naplánovat cestu, jaké památky navštívit, vybrat si doporučené ubytování či dobrou restauraci a tím ušetřit drahocenný čas v cizím městě. Z tohoto důvodu jsou internetoví průvodci tak oblíbení. Na druhou stranu jsou kamenem úrazu pro starší návštěvníky, kteří mohou mít problém s moderními technologiemi a spíše spoléhají na tištěné průvodce v daném městě, které naleznou v informačním centru. Internetové stránky jsou zvláště oblíbené u mladších generací, jelikož informace jsou přehledné a rychle dostupné.

⁶⁰ MLČÁK, Leoš, Kateřina DOLEJŠÍ a Jakub POTŮČEK. *Przewodnik po Ołomuńcu: zabytki architektury miasta*.

⁶¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, *Tourism Olomouc*.

⁶² *Podróże, Ołmuniec na weekend – zabytki, sery i piwo*.

⁶³ *Střední morava-tourism, Olomouc (pl. Ołmuniec)*.

2.2. Glosář k turistickým průvodcům Krakova

Pro přehlednost jsem vytvořila analyzovaným průvodcům zkratky, které budu v glosáři používat.

KPPS - Krakov: průvodce po symbolech, památky a zajímavosti,⁶⁴

KOP - Krakov obrázkový průvodce,⁶⁵

SCAP - S cestovním atlasem Polsko,⁶⁶

KK – Kraków, nakladatelství Kier,⁶⁷

PPDZ - Polsko průvodce do zahraničí⁶⁸

PK - Polsko Krakov,⁶⁹

ES - Echo speciál,⁷⁰

KCZ - www.krakow.cz,⁷¹

RNC - www.radynacestu.cz⁷².

Rynek Główny – je srdcem Krakovského města a místem, kde se sjíždějí stovky turistů. Je to místo nejen s krásnými památkami a historií, ale i s restauracemi a místy pro odpočinek. Tento název najdeme ve všech průvodcích, přičemž v KPPS (str. 3), SCAP (str. 88) a KK (str. 15) najdeme název v původní podobě. SCAP však uvádí přeložený název v závorce jako *Hlavní rynek*. Při této volbě překladu, překladatel použil slovo rynek, které značí náměstí, ale slovo rynek je zastaralé. Proto bych zde volila variantu, která byla použita u průvodce KK jako *Hlavní náměstí*. U zbylých šesti průvodců byl název přeložen jako *Hlavní náměstí* s tím, že PPDZ (str. 78), KCZ a RNC uvádí v závorce původní znění názvu v polském jazyce.

Sukiennice – se nachází na Hlavním náměstí, dříve se zde prodávalo sukno, ale dnes jsou zde různé stánky se suvenýry a upomínkovými předměty.⁷³ Většina průvodců zvolila tu nejlepší variantu a to název nepřekládat a nechat ho v původním znění. Je to snazší pro pochopení a obecně k vyhledání. Pouze SCAP (str. 88) přeložil název jako *soukenická tržnice*. V tomto znění se výraz nepoužívá, překladatel přeložil název podle

⁶⁴ GAWRYLUK, pozn. 5.

⁶⁵ KUCZMAN, pozn. 7.

⁶⁶ KRAMER, pozn. 51.

⁶⁷ KUCZMAN, pozn. 7.

⁶⁸ BEDNÁŘOVÁ, pozn. 50.

⁶⁹ ROSZKO, pozn. 49.

⁷⁰ *Echo Speciál*.

⁷¹ *Krakow*, pozn. 52.

⁷² *Rady na cestu*, pozn. 55.

⁷³ BEDNÁŘOVÁ, pozn. 50.

slova soukenictví, což znamená výrobu sukna.⁷⁴ Myslím si, že málokdo v současnosti ví, co slovo soukenictví znamená, jelikož je to slovo trochu zastaralé a v dnešní době prakticky nepoužívané. Proto bych název vůbec nepřekládala. Průvodce PK (str. 5) sice uvádí název *Sukiennice*, ale při skloňování překladatel použil *Sukennic* není známo, proč vynechal písmeno „i“. Je možné, že jde o chybu v tisku nebo také o neznalost polského skloňování. Při nejistotě ve skloňování bych využila různých polských internetových příruček, které Vám přesně popíší jak dané slovo skloňovat. Internetové stránky RNC⁷⁵ zase vynechaly v textu písmenko „n“ *Sukienice* v tomto případě však může jít rovněž o překlep.

Kościół archiprezbiterialny Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny – tento významný kostel se nachází na Hlavním náměstí a je jedním z jeho hlavních dominant. Konají se zde bohoslužby, na které se schází nespočet nejen Poláků, ale i cizinců.⁷⁶ V tomto případě jsem měla veliký problém, jelikož se názvy v průvodcích hodně liší i když vždy znamenají to stejné. V průvodcích KOP (str. 76), PK (str. 5) a PPDZ (str.79) je pouze zkrácený a přeložený název *Mariánský kostel*. Je to správný výraz, ale vzhledem k originálu může být matoucí. Internetové stránky KCZ uvádí název *Mariánský bazilikální kostel (Kosciol/Bazylika Mariacki)*. V tomto případě je zbytečné dávat původní název do závorek, když je tento název napsán bez diakritiky, kterou polský jazyk ve všech směrech disponuje. Průvodci ES a SCAP (str.88) uvádí *bazilika Panny Marie*, je to správný překlad, ale zdá se mi trochu ochuzený na tak významný kostel. KK (str.19) a opětovné potvrzení o jeho špatném překladu, pro mne bylo i v tomto názvu kdy není překladatel jednotný a první používá *Mariánský kostel (Kościół Mariacki)* a poté v textu najdeme *Mariánský kostel* bez dlouhého „á“. Může to být jen nepozornost, ale v tomto průvodci je takových nepozorností nespočet. Proto jsou v tomto případě vhodné překladové programy, kde se ukládají názvy míst, o kterých víte, že je budete používat častěji. Internetový server RNC zvolil stejnou taktiku jako KCZ, *bazilika Panny Marie (Kosciol Mariacki)*, přeložení názvu a v závorce originál bez diakritiky. Podle mne dopadl nejlépe průvodce KPPS a jeho znění *Bazilika Nejsvětější Marie Panny (Mariánský kostel)*. Název odpovídá originálu a je snadno srozumitelný a bohatý.

Hejnał – neodmyslitelně patří k Bazilice Nejsvětější Marie Panny. Díky středověké legendě o hejnałovi , který byl zabit šípem nepřátel, se dodnes troubí každou

⁷⁴ Wikipedie: Otevřená encyklopedie. Soukenictví.

⁷⁵ *Rady na cestu*, pozn. 55.

⁷⁶ KUCZMAN, pozn. 7, s. 76.

hodinu na jeho počest.⁷⁷ V pěti průvodcích se uvádí přeložená verze *hejnal*, což dle mého soudu vhodné řešení, toto polské slovo počestit. Časopis ES se rozhodl nepřekládat a ponechat název v původní formě. Průvodce PPDZ (str. 79) se však rozhodl název přeložit jako *trubač*. Je to člověk, který hraje na trubku, což má správný význam daného slova. Méně šťastný překlad má však průvodce KK (str. 19), který uvádí „*hejnal*“, *trubař*. Nejen, že slovo *trubař* není správný český název pro osobu hrající na trubku tak i počestění slova *hejnał* s dlouhým „á“ nebyla správná volba. I přes to nejhorším překladem je *hasič* z průvodce SCAP (str. 88). I když ve středověku byl *hejnal*, člověk z městské hlídkové stráže, název *hejnal* dostal podle znělky, kterou hrál na trubku.⁷⁸ Zde vidím pochybení ze stran překladatele, který si dostatečně neprostudoval daný výraz a jaký význam vlastně představoval.

Pomnik Adama Mickiewicza – je nedílnou součástí Hlavního náměstí. Je to pomník známého polského spisovatele, který je ztvárněn stojící na podstavci, obklopen čtyřmi alegorickými postavami.⁷⁹ V tomto případě najdeme ve všech průvodcích správné řešení překladu jména a to *Adama Mickiewicze* liší se pouze v tom, že kromě internetových stránek RNC a KCZ, které uvádí *socha Adama Mickiewicze*, uvádí tištěné průvodce *pomník Adama Mickiewicze*. Obě znění jsou správná, i když pomník je výstižnější a více se podobá originálu.

Wieża Ratuszowa – „se nachází v západní části Hlavního náměstí. Věž měří 70 m a v jejich interiérech se nachází pobočka Historického muzea, s exponáty, které ukazují dějiny města Krakova. V podzemí, kde se kdysi nacházela mučírna s pivnicí, dnes nalezneme pobočku divadla Teatr Ludowy a krásnou kavárnu.“⁸⁰ U tohoto vlastního jména neměl žádný z překladatelů problém. Je to ustálené spojení, které se běžně užívá, proto není divu, že se překladatelé jednohlasně shodli na překladu, *Radniční věž*. Internetové stránky KCZ uvádí v závorce i původní verzi, ale opět bez diakritiky (*wieża Ratuszowa*). Raději bych v tomto případě nechala pouze přeloženou verzi, než uvádět původní verzi v závorce v nesprávné formě.

Kazimierz – tato městská část bývala kdysi centrem židovské kultury, proto zde dodnes najdeme velké množství překrásných synagog, domů a hřbitovů.⁸¹ Jediný z průvodců, který název překládal, byl internetový průvodce KCZ. Název přeložil jako

⁷⁷ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 7.

⁷⁸ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 7.

⁷⁹ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 6.

⁸⁰ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 5.

⁸¹ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 42.

Kaziměř (Kazimierz), výraz je přeložen do českého jazyka a je přeložen správně. I když se přikláním spíše k tomu tento výraz nepřekládat, protože si myslím, že i v původním znění je zřetelné, že je slovo odvozeno od krále Kazimíra.

Stara synagoga – „je nejstarší budova tohoto druhu v Polsku, jedna z nejvýznamnějších památek židovské náboženské architektury v Evropě. Postavena ke konci 15. stol. českými Židy.“⁸² Jednoznačný překlad, na kterém se shodli všichni překladatelé průvodců, zní *Stará synagoga* a byla to správná volba. V tomto případě ani není na místě vymýšlet jiné alternativy.

Synagoga Remuh – je významnou synagogou s hřbitovem, kterou nechal postavit Izrael Isserlesa Auerbach na počest svého zemřelého syna. Dodnes se zde konají židovské bohoslužby.⁸³ Tento název není v žádném z průvodců přeložen, což není nepochopitelné, když je název odvozen od jména Remuh, který byl synem Izraela Auerbacha.⁸⁴

Synagoga Izaaka – byla postavena Izaakem Jakubowiczem. Synagoga se pyšní největší modlitebnou v Krakově, s honosnou barokní siluetou již v minulosti byla považována za nejlépe vybavenou modlitebnu. Barokní nápisy dodávají tomuto místu oslnivý dojem.⁸⁵ Jediný průvodce PPDZ (str. 84) přeložil název jako *Izákova synagoga*. Synagoga byla pojmenována podle Izaaka Jakubowicze⁸⁶, proto zde narážíme na otázku, jestli počestřovat či ne. Dle mého názoru můžeme klidně počestřit, ale musíme zachovat strukturu jména. Proto jestli jsou ve jméně dvě písmena „a“ tak bych je ponechala. Tak se rozhodli i zbývající překladatelé, kteří uvedli překlad *Izaakova synagoga* a zvolili tím lepší strategii překladu.

Synagoga Tempel (Synagoga Postępowa) – patří mezi nejmladší synagogy ve čtvrti Kazimierz a byla postavena pro Sdružení pokrokových Židů, kteří udělali změny v liturgii, které vyvolaly protesty u ortodoxních věřících.⁸⁷ O synagogách obecně nebyly zmínky ve všech průvodcích, o této synagoze píše pouze dva - KPPS a KOP (str. 148), kteří uvádí původní znění s tím rozdílem, že KPPS (str. 46) uvádí v závorce další rys této synagogy *Pokroková*, což si myslím, že bylo dobrým rozhodnutím ze stran překladatele. Usnadňuje to pochopení ze stran případných turistů.

⁸² GAWRYLUK, pozn. 5, s. 44.

⁸³ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 45.

⁸⁴ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 45.

⁸⁵ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 46.

⁸⁶ BEDNÁŘOVÁ, pozn. 50, s. 84.

⁸⁷ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 46.

Ulica Grodzka – vede od monumentálního hradu Wawel, kolem kostela sv. Martina až k Hlavnímu náměstí. Tato ulice je částí Královské cesty, kde dříve polští panovníci projížděli na korunovační slavnosti, které se konaly ve wawelské katedrále.⁸⁸ Překlad do českého jazyka *Grodská ul.* zvolil průvodce PPDZ (str. 82), je počeštěným překladem daného názvu. Překladatelé ostatních průvodců však v tomto případě zvolili původní verzi s počeštěním podstatného jména ulice, *Grodzka ulice*. Tento překlad bych zvolila spíše než počešťování, protože to je u tohoto slovního spojení zbytečné. Průvodce KK (str. 15) uvedl i původní i přeloženou verzi v závorce což znovu vypovídá o kvalitě překladu tak jako v předchozích případech.

Kanonicza ulica – je jednou z nejkrásnějších a výborně zachovalých ulic Starého Města, ve které lze cítit krásnou atmosféru z dob minulých. Vznikla na území osady Okół a byla závěrečnou částí Královské cesty zvané „canonicorum“.⁸⁹ Překladatelé se rozhodli název této ulice nepřekládat tak jako u předchozí ulice. I když průvodce KK (str. 8) uvedl i přeloženou verzi v závorce (*Kanovnická*), což je správný překlad od slova kanovník (kněz), dle mého názoru takovýto překlad není potřeba.

Ulica Floriańska – je jedna z nejznámějších a nejnavštěvovanějších ulic v Krakově, díky četným obchůdkům a městským domům, které si uchovaly starobylý původ. Vede od Hlavního náměstí až po Floriánskou bránu.⁹⁰ V tomto případě dělala překladatelům největší problém diakritika. Proto se to ve většině průvodců liší. KPPS (str. 16) uvádí překlad bez diakritiky *Florianska ulice*. Tento překlad mne příliš neoslovil, je sice podobný originálu, ale při počešťování bych zvolila variantu jako průvodci PK (str. 4) a RNC *Florianská ulice*. Původ z originálu zůstal stejný, jen došlo k prodloužení koncovky. Průvodci KOP (str. 88) a KK (str. 26) uvádí variantu Floriánská ulice. Překladatel průvodce SCAP (str. 86) se rozhodl ulici nechat v původním znění. Zde můžeme vidět, že největším problémem překladatelů do češtiny je diakritika, kterou český jazyk disponuje ve velkém měřítku. V tomto případě je na místě nahlédnout do příručky, nebo se poradit s rodilými mluvčími obou jazyků a najít vhodnou alternativu pro tento překlad.

Brama Floriańska – „jediná z osmi bran umístěných v hradbách obklopujících středověký Krakov, která se dochovala do našich dob. Kdysi tvořila hlavní vchod do

⁸⁸ KUCZMAN, pozn. 7, s. 36.

⁸⁹ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 22.

⁹⁰ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 16.

sídelního hradu.⁹¹ V tomto případě stejně jako u Florianské ulice se setkáváme s problémem diakritiky. Průvodci KPPS (str. 17) a PK (str. 11) zvolili variantu *Florianská brána*. V případě KPPS, ale překlad *Florianska ulice* a *Florianská brána* se liší v diakritice, v tomhle případě by měl být překladatel jednotný, jelikož jde o místa, která spolu souvisí. Překladatelé průvodců KOP (str. 94), PPDZ (str. 80) a RNC se shodli na překladu *Floriánská brána*. Průvodce SCAP (str. 86) v tomto případě zvolil variantu překladu *Floriánská brána (Brama Floriańska)*, zde bych také překlad ulice a brány sjednotila a v první řadě název přeložila a originál dala do závorky tak jak je to v případě *Floriánské brány*. V případě průvodce KK (str. 27) opět narážíme na nepozornost překladatele, kdy uvedl název ve dvou formách. Nejdříve použil *Floriánska brána* a dále v textu *Florianská brána*, překladatel tímto může zmást případné čtenáře. Internetová stránka KCZ uvádí překlad názvu a originál v závorce bez diakritiky *Florianská brána (Brama Florianska)*. Tato internetová stránka uvádí všechny originály bez diakritiky, což je chyba ze stran překladatele. Při uvádění konkrétního místa v cizím jazyce musí překladatel ponechat původní formu s diakritikou.

V případě *Florianské ulice* a *Florianské brány* také narážím na to, že v některých z průvodců je uvedena pouze *Florianská brána* a ulici, která je s ní úzce spjatá, vynechají. V tomto případě bych popsala buď obě historická místa, nebo raději žádné, když spolu tato místa souvisí.

Wawelskie wzgórze – vysoká skála, na které je monumentální komplex krakovského zámku, krakovské katedrály a opevnění se tyčí nad řekou Vislou a patří k nejcennějším pamětihodnostem.⁹² U překladu tohoto názvu se překladatelé většiny průvodců shodli na přeložení jako *Wawelské návrší*. Tento název zní honosně stejně jako budova, která na něm stojí. Průvodce PK (str. 1) zvolil variantu *Wawelský kopec* což dle mého názoru ubírá danému názvu na monumentálnosti. Internetové stránky RNC zvolily přeložení názvu jako *Wawelský pahorek* což je také jedna z možností překladu i když lépe zní *návrší*.

Zamek Królewski na Wawelu – dějiny tohoto zámku sahají až do 11. stol, kdy bylo toto místo hlavním sídlem polských králů a tím se zámek stal nejstarší předrománskou rezidencí. V dnešní době je navštěvován širokou škálou turistů.⁹³ *Královský zámek na Wawelu*, je podle mého názoru nejlepší možný překlad daného

⁹¹ KUCZMAN, pozn. 7, s. 93.

⁹² GAWRYLUK, pozn. 5, s. 23.

⁹³ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 30.

názvu. Pro tento typ překladu se rozhodli průvodci KOP (str. 20) a RNC. Překlad průvodce KPPS jako *Krakovský hrad na Wawelu* je také jednou z variant dobrého překladu.⁹⁴ Zkrácená verze názvu *Hrad Wawel* také není považována za chybu, je však méně výstižná než předchozí překlady. Pro tuto variantu se rozhodli překladatel průvodce SCAP (str. 88) a časopisu ES (str. 11). Pro mě byla nejhorší volba překladu průvodce PPDZ (str. 83) a internetového serveru KCZ - *Krakovský zámek*. Název neurčuje, že jde o Wawelský zámek, což se může stát velice matoucí pro případné turisty.

*Parafia Archikatedralna W. Stanisława B. M. i św. Wacława M.*⁹⁵ – tato katedrála je nejvýznamnějším kostelem v Polsku, také byla korunovačním místem a zároveň královskou nekropolí. Najdeme zde nejen sarkofágy polských králů, ale také známý zvon Zikmund.⁹⁶ Nejlepším a nejvíce výstižným překladem je dle mého názoru překlad v průvodci KPPS (str. 25), *Wawelská katedrála (arcikatedralní bazilika svatých Stanislava a Václava)*. Překladatelé se rozhodli v průvodcích uvádět zkrácené verze typu *Krakovská katedrála, Wawelská katedrála*. Někteří se však rozhodli název doplnit o bližší informaci o jaký kostel jde, to udělali dva z průvodců KOP (str. 24) a KK (str.3) (*sv. Stanislava a Václava*). Někteří z překladatelů se rozhodli pro využití přídavného jména pro katedrálu SCAP (str. 88) zvolil korunovační katedrála z toho hlediska, že zde probíhaly korunovace. Internetové stránky RNC uvádí gotická katedrála, tento překladatel to vzal z pohledu architektury dané katedrály. Tyto překlady mohou být použity, avšak doslovně nevystihují danou katedrálu a jsou velice strohé. Druhé internetové stránky KCZ zvolily lepší strategii překladu *Katedralní bazilika sv. Stanislava a sv. Václava*. Zatímco doposud spolu oba servery velice sympatizovaly z pohledu překladu, v tomto případě se rozcházejí a překladatel KCZ zvolil jednu z nejlepších variant překladu.

Kaplica Zygmuntowska – tato královská kaple byla postavena z iniciativy Zikmunda Starého. Najdeme zde mnoho sarkofágů s vytesanými postavami zesnulých, skoro všech polských králů. Zlacená kopule, která je umístěna v zadní části kaple, je její krásnou dominantou.⁹⁷ V případě této kaple, dělalo překladatelům největší problém skloňování přídavného jména Zikmund. Průvodce KPPS (str. 28) uvádí překlad *Zikmundovská kaple*. Tento překlad je to doslovným přeložením původního názvu. Naopak průvodci PK (str. 2), KOP (str. 28), PPDZ (str. 83) a KCZ zvolili dle mého názoru tu nejlepší variantu překladu a to *Zikmundova kaple*. Na nejhorší překlad jsem

⁹⁴ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 30.

⁹⁵ Parafia Archikatedralna W. Stanisława B. M. I św. Wacława M.

⁹⁶ KUCZMAN, pozn. 7, s. 24.

⁹⁷ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 28.

opět narazila u průvodce KK (str. 32), který v rejstříku uvádí *Zikkmundovská kaple*, kde jde nejspíše o překlep ze strany překladatele. V textu ale uvádí *Zikmundova kaple*, v tomto ohledu opět není překladatel jednotný ve skloňování daného výrazu. Tento případ vypovídá o nízké úrovni překladu.

Smok Wawelski – Socha draka stojícího na kameni a chrlicího oheň je postavena u Dračí jeskyně, kterou kdysi podle legendy okupoval drak. Tato jeskyně s drakem patří k nejznámějším v Polsku.⁹⁸ *Wawelský drak* je nejlepší z možných překladů. Tento překlad zvolili průvodci KPPS (str. 35), PK (str. 1) a KOP (str. 30). Překlad časopisu ES (str. 10) jako *Železný drak (polsky smok)* není chybou, ale ani není nejlepším možným řešením. Zde může být zavádějící to, kde se drak nachází a jestli jde o toho stejného, který je pod Wawelem. V tomto případě bych do závorky uvedla původní název v celém znění, aby byl tento překlad více srozumitelný. Internetový server KCZ přeložil název jako *drak pod Wawelem*. Tento překlad určuje místo kde se drak nachází, je přeložen správně, ale i přes to bych spíše užila překladu *Wawelský drak*.

Barbakan – patřil k opevnění města Krakova. Je jedním z nejvýznamnějších a nejlépe dochovaných památek architektury tohoto typu. V dnešní době je nádvoří Barbakanu užíváno při koncertech či výstavách.⁹⁹ V tomto případě pouze dva z průvodců KPPS (str. 17) a SCAP (str. 86) zvolili překlad s dlouhým písmenkem „á“ *Barbakán*. Toto počeštění výrazu není chybné, ale v tomto případě ani není nutné. Dle mého názoru je lepší varianta ponechat název v původním znění tak jak učinili zbývající překladatelé průvodců.

Collegium Maius – je jedna z nejstarších univerzit v Evropě, která byla založena Kazimírem Velikým. V dnešní době jsou její prostory využívány k reprezentačním účelům a ve zbývajících částech se nachází Muzeum Jagellonské univerzity.¹⁰⁰ U tohoto názvu byla ze stran překladatelů zvolena jednoznačná strategie a to ponechat název v původním znění. Internetový server KCZ zvolil název, ale ve druhém pádu jednotného čísla *Collegia Maius*. Důvod, proč tak překladatel učinil, mi není známý, když *Collegium Novum* ponechal v původní formě prvního pádu jednotného čísla.

Collegium Novum – je v současnosti hlavní univerzitní budova Jagellonské univerzity. V aule na zdech najdeme portréty významných profesorů. Každoročně se zde

⁹⁸ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 35.

⁹⁹ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 17.

¹⁰⁰ KUCZMAN, pozn. 7, s. 56.

konají inaugurace studentů.¹⁰¹ Zde znovu narážíme na případ jednoznačné shody překladatelů, kteří tento název univerzity nepřekládali a ponechali jej v původní formě.

Teatr im. Juliusza Słowackiego – „Je to největší a nejreprezentativnější divadelní budova v Krakově, postavená podle vzoru pařížské Opery, s použitím bohaté sochařské výzdoby s alegorickými a národními výjevy.“¹⁰² V tomto případě dělalo překladatelům největší problém skloňování jména Juliusz. Průvodce KOP (str. 84) dle mého názoru zvolil nejlepší možný překlad *Divadlo Juliusze Słowackého*. Podobný překlad zvolil průvodce KK (str. 22) s tím rozdílem, že jméno vyskloňoval jako *Juliusza Słowackého*. Nejméně povedeným překladem byl překlad z průvodce KPPS (str. 18) *Divadlo Julia Słowackého*. V tomto případě překladatel jméno přeložil do českého jazyka a udělal tak z muže, ženu Julii. Jméno užívané v českém jazyce jako protiklad k Julii je Julius či Julian.¹⁰³ Tento překlad je jasným příkladem toho, že překladatel má ponechat vlastní jména osob v původní formě a v žádném případě je nepřekládat. Jednou z možností jak se vyhnout chybě při překládání jmen, je jméno napsat tak, jak to udělal překladatel průvodce PPDZ (str. 76) *Divadlo J. Słowackého*. Není to nejlepší řešení při překladu, ale když si nevíme rady tak je lepší zvolit tuto variantu než udělat chybu.

Kościół Świętych Apostołów Piotra i Pawła – tento kostel byl první barokní stavbou v Krakově. Byl postaven pro jezuitu, proto v dolní části najdeme sochy jezuitských světců a nad hlavním portálem najdeme jezuitský znak.¹⁰⁴ Průvodci KOP (str. 40), KK (str. 9), PPDZ (str. 82) a RNC uvádějí překlad názvu jako *Kostel sv. Petra a Pavla*. Volba překladu byla velice dobrá. Překlad je přesný a výstižný danému místu a názvu. Průvodci SCAP (str. 86) a KCZ se rozhodli pro *Chrám sv. Petra a Pavla* s tím rozdílem, že SCAP dodatečně uvádí v závorce původní znění názvu (*Kościół św. Piotra i Pawła*). Jedná se o sporný překlad, neboť chrám má jiný význam než slovo kostel. Kostel jasně poukazuje na to, že se jedná o křesťanský kostel, kdežto u chrámu to může být jakákoliv stavba, která je určena pro bohoslužby.¹⁰⁵ Z hlediska silně věřících polských občanů bych kostel překládala opravdu jako kostel, aby nedošlo k případným nejasnostem. K překladu v průvodci KPPS (str. 21) *Bazilika svatých Petra a Pavla* nemám žádných výhrad, překlad je počestěn správně a výstižně.

¹⁰¹ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 13.

¹⁰² KUCZMAN, pozn. 7, s. 84.

¹⁰³ Svátky, jmenné svátky.

¹⁰⁴ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 21.

¹⁰⁵ Rozdíly, Rozdíly mezi kostelem, katedrálou a chrámem.

Kościół św. Andrzeja – je jedním z nejstarších a nejkrásnějších románských kostelů v Polsku. Byla to budova obranného charakteru, která byla bezpečným útočištěm Poláků při nájezdu Tatarů roku 1241.¹⁰⁶ V tomto případě byli překladatelé jednotní a všichni přeložili daný název jako *Kostel sv. Ondřeje*. Dle mého názoru je zde na místě jméno přeložit jelikož jde o jméno, které má v českém jazyce ekvivalent. Průvodce SCAP (str. 86) jako jediný uvedl v závorce původní název. Překladatel zřejmě nevěděl, zda je jmenný ekvivalent známý, proto název raději upřesnil původním názvem, což rozhodně nebylo na škodu.

Kościół św. Barbary – tento kostel se nachází na Mariánském náměstí. Dlouhá léta fungoval jako pohřební kaple, protože na území dnešního náměstí kdysi býval hřbitov. Pod kostelem je pohřben autor prvního překladu Bible do polského jazyka Jakub Wujek.¹⁰⁷ Zde se opět překladatelé shodli na jednotném překladu jako *Kostel sv. Barbory*. Internetové stránky KCZ však zvolily překlad jako *Kostelík sv. Barbory*. Zdrobnění není v tomto případě na místě, jelikož je to významný kostel a tímto mu překladatel ubírá na monumentálnosti.

Kościół św. Wojciecha – je nejstarší církevní stavbou Hlavního náměstí. Kdysi to byl kostel, ve kterém kázal sv. Vojtěch. Dnes v podzemní části kostela najdeme výstavu Archeologického muzea dějin tykajících se Hlavního náměstí.¹⁰⁸ Opětovně narážíme na stejnou strategii při překladu všech překladatelů průvodců, kteří zvolili název jednoduše počestit *Kostel sv. Vojtěcha*. Internetový server KCZ uvádí i originál v závorce, avšak opět bez diakritiky (*kosciol sw. Wojciecha*).

V posledních případech kostelů narážíme až na nečekanou shodu u překladatelů. Myslím si, že je to způsobeno tím, že jde o kostely, které se jmenují podle světců a jejichž jména jsou celosvětově známá, proto zde není takový prostor pro chyby.

Kościół Świątej Trójcy – v roce 1221 byl kostel předán dominikánům, kteří ho začali přestavovat po nájezdu Tatarů v roce 1241. V dnešní době má podobu gotickou s novogotickými prvky.¹⁰⁹ Nejlepší možný překlad, který zvolil jediný z průvodců KPPS (str. 9) *Bazilika Svaté Trojice (dominikánů)*, je dle mého názoru nejvíce podobna originálu i s vysvětlivkou v závorce, že tento kostel patřil dominikánům. Tomuto překladu se nejvíce přiblížil internetový server KCZ, který uvádí verzi *Kostel Svaté Trojice (Bazylika Swiętej Trojici)*, s tím rozdílem, že uvádí v závorce původní název, ale

¹⁰⁶ GAWRYLUK, pozn. 5.

¹⁰⁷ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 9.

¹⁰⁸ KUCZMAN, pozn. 7, s. 68.

¹⁰⁹ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 9–10.

špatně napsaný. Zde vidíme jasné pochybení ze stran překladatele, který špatně uvedl to, co vlastně překládá a bez diakritiky. Průvodce PPDZ (str. 76) se vůbec nedržel původního názvu a přeložil jej jako *kostel a klášter dominikánů*. Je to dosti strohý překlad, bez jakéhokoli ohledu na původní znění názvu. Další z průvodců, kteří se nedrželí originálu je SCAP (str. 86), který uvádí *gotický kostel dominikánů* a KK (str. 12), který název přeložil jako *Dominikánský kostel*. U obou překladů je vyzdvíženo to, že je daný kostel dominikánů, ale původní název kostela je úplně opomenut. V tomto případě bych tuto strategii překladu nevolila. Původní znění názvu je při překladu nejlepší ponechat, popřípadě dodat vysvětlivku do závorky tak jako u překladu v průvodci KPPS.

*Parafia Bazyliki Nawiedzenia NMP i Klasztor Karmelitów "Na Piasku"*¹¹⁰ – „kostel byl v roce 1397 předán řádu karmelitánů, kteří sem přijeli z Prahy. Dvojposchodové průčelí bez věže, trochu připomíná kostel svatých Petra a Pavla. Jeho vrchol končí trojúhelníkem, vstup je zdoben třemi sochami stojícími v mělkých nikách (Panna Maria s Ježíškem a dva karmelitánské světcí).“¹¹¹ V případě tohoto kostela je z mého pohledu problematičtější přeložit jeho název, který je tak široce rozvitý. Průvodce KPPS přeložil název jako *Kostel Navštívení Marie Panny (karmelitánský na Písku)*. Název je přeložený velice dobře, překladatel neopomněl ani vysvětlivku v závorce, která udává, že v tomto kostele najdeme Řád karmelitánů. Překladatel průvodce PPDZ (str. 76) si také velice dobře poradil s tímto názvem, když jej přeložil jako *kostel Navštívení P. Marie a klášter karmelitánů Na Písku*. Další průvodci tento název neuvádí.

Kościół św. Anny – „je vysokoškolský objekt Jagellonské univerzity a zároveň jedna z nejkrásnějších barokních staveb v Polsku. V roce 1407 se po požáru král Vladislav Jagello rozhodl postavit zděný chrám v gotickém slohu. V dnešní době se zde konají slavnostní mše svaté na zahájení vysokoškolského roku.“¹¹² Průvodce KPPS (str. 13) se rozhodl pro překlad *Kolegiátní kostel sv. Anny*, přidáním slova kolegiátní¹¹³ chtěl nejspíš překladatel upozornit na to, že byl tento kostel v 16. století na kolegiátní kostel¹¹⁴ povýšen.¹¹⁵ Průvodci KOP (str. 60) a KK (str. 20) zvolili variantu *Univerzitní kostel sv. Anny*, kde chtěl překladatel poukázat na to, že kostel je součástí Jagellonské univerzity.

¹¹⁰ Klasztor Karmelitów w Krakowie "Na Piasku".

¹¹¹ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 38.

¹¹² GAWRYLUK, pozn. 5, s. 13–14.

¹¹³ Slovník cizích slov.

¹¹⁴ „vlastním jménem kryjící hmotné zaopatření kanovníků, konajících zde stále bohoslužby nebo chórové modlitby“

¹¹⁵ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 13.

Zvolení překladu *kostel sv. Anny* jak učinil průvodce PPDZ (str. 79), je přesným překladem originálního názvu. Ostatní překlady jsou výstižné a správné, ale tento překlad je z mého pohledu nejvěrnější a nejlepší.

Kościół św. Katarzyny – je jedním z nejkrásnějších kostelních bazilik Krakova. Tento kostel byl postaven řádem augustiniánů a během několika století utrpěl značné škody následkem živelných pohrom.¹¹⁶ Překladatelé se opět shodli na překladu, *Kostel sv. Kateřiny*. Jediný průvodce KPPS (str. 50) však uvádí v závorce (*Augustiniánů*), nejspíše chtěl překladatel poukázat na řád, který postavil tento významný kostel. Opět se při tomto překladu můžeme přesvědčit o nízké úrovni překladu průvodce KK (str. 29), který v rejstříku uvádí *Kostel sv. Kateřiny*, ale v textu najdeme *Kostel sc. Kateřiny*. Dle mého názoru tento text neprošel žádnou korekturou a tak jak ho překladatel přeložil tak ho vytiskli. Tento průvodce je velice špatně zpracovaný, což danému nakladatelství a především překladateli neudělá dobré jméno.

Kościół św. Krzyża – „patří k nejmalebnějším sakrálním památkám středověkého Krakova. Jednoduchý kostel s věží, s podloubím opřeným o jeden pilíř, byl postaven ve 14. století.“¹¹⁷ Pro překlad *Kostel sv. Kříže* se rozhodli všichni překladatelé průvodců a dle mého názoru je to nejlepší varianta překladu.

Kościół św. Franciszka z Asyżu – kostel byl postaven pro řád františkánů v letech 1237-1269 knížetem Boleslavem Stydlivým, jehož ostatky jsou umístěny v jedné z kaplí kostela. Největší pozornost však láká neobvyklá výmalba a vitráže od Stanisława Wyspiańskiego.¹¹⁸ Nejvěrnější z překladů uvádí průvodce KPPS (str. 10), *Bazilika sv. Františka z Assisi (františkánů)*. Překladatel přeložil původní verzi a do závorky umístil řád, pro který byl kostel postaven. Ostatní překladatelé průvodců se však rozhodli pro zkrácenou verzi překladu a to *Františkánský kostel*. Tento překlad není chybný, ale dle mého názoru je překlad průvodce KPPS přesnější.

Muzeum Narodowe – „první národní muzeální instituce v Polsku. V budově se nacházejí především sbírky umělecko-řemeslných výrobků – mezi jinými exponáty týkající se vojenství – a velká galerie polského malířství od přelomu 19. a 20. století. Před muzeem byl v roce 1982 odhalen pomník Stanisława Wyspiańskiego.“¹¹⁹ Průvodci KOP (str. 126) a PK (str. 5) zvolili variantu, která jasně vyplývá z původního názvu *Národní muzeum*. Je to jasný a dobrý překlad. Průvodce PPDZ (str. 109) se rozhodl pro

¹¹⁶ KUCZMAN, pozn. 7, s. 142.

¹¹⁷ KUCZMAN, pozn. 7, s. 86.

¹¹⁸ GAWRYLUK, pozn. 5, s. 10–11.

¹¹⁹ KUCZMAN, pozn. 7, s. 126.

Historické muzeum Krakova, což může být zavádějící pro případné čtenáře, jelikož přídavná jména národní a historické mají jiný význam.

Muzeum Książąt Czartoryskich – je to jedno z nejvýznamnějších polských muzeí, které vlastní díla evropského a světového malířství. K nejznámějším a nejcenějším dílům tohoto muzea patří obraz od Leonarda da Vinciho - *Dáma s hranostajem* a obraz od Rembrandta - *Krajina s milosrdným samaritánem*. Tato díla jsou známá po celém světě a stovky turistů se sjíždějí, aby je mohli spatřit.¹²⁰ Průvodci KOP (str. 98), PK (str. 5) a KK (str. 24) uvádí překlad jako *Muzeum Czartoryských*, Tento překlad je dobrý, ale lepší strategii překladu zvolili překladatelé průvodce KPPS (str. 15) a časopisu ES (str. 10), kteří uvádí *Muzeum knížat Czartoryských*. Tato varianta se více podobá originálu a hned na první pohled je pro případné čtenáře jasné, že rodina Czartoryských byla knížecí. Velice překvapivý překlad uvádí průvodce SCAP (str. 87), *Muzeum Czartoryskich-Arsenal*. Překladatel nechal název v původním tvaru s tím rozdílem, že vynechal slovo knížat, to by nebyl až takový problém jako slovo, které je připojeno k názvu pomlčkou *Arsenal*. Není jasné, co si pod tím slovem představit a jaký to má význam z pohledu muzea. Jsou zde různé sbírky děl a artefaktů, ale podle tohoto slova by to mělo být zbrojní muzeum, což rozhodně není. Kdyby překladatel alespoň v textu vysvětlil, proč zvolil slovo *Arsenal*, jaký význam nese vůči muzeu, ale překladatel uvádí jen obecné informace a otevírací dobu. Průvodce PPDZ (str. 76) uvádí název *Národní muzeum – sbírka Czartoryských*. Z mého pohledu chtěl překladatel v tomto případě poukázat na to, že muzeum Czartoryských je součástí Národního muzea v Krakově. Internetový server KCZ opět uvádí přeloženou verzi a v závorce uvádí původní verzi názvu, ale jako ve většině případů, ve špatném znění. *Muzeum Czartoryských (Muzeum Książat Czartoryskich)*¹²¹, v dnešní době internetu a snadného vyhledávání mi není jasné, proč tento server uvádí původní názvy bez diakritiky. V tomto ohledu je server na velice nízké úrovni a je možné, že neprošel žádnou korekturou.

Palac Sztuki – jedná se o slavnou secesní budovu postavenou v letech 1898-1901. V současnosti je to sídlo *Společnosti přátel krásných umění*, ale také funguje jako galerie, ve které najdeme výstavy sochařství, malířství a také početné aukce umění.¹²² Většina překladatelů průvodců se rozhodla název přeložit jako *Palác umění*, což je nejlepší možný překlad tohoto názvu. V průvodci KOP (str. 106) jsem měla problém

¹²⁰ KUCZMAN, pozn. 7, s. 98.

¹²¹ *Krakov*. Průvodce Krakovem, památky.

¹²² GAWRYLUK, pozn. 5, s. 14.

s hledáním tohoto názvu v rejstříku, kde jsem nakonec zjistila, že tento palác označili jako *Náměstí umění*, kdežto na dané straně najdeme pouze výraz *Palác umění*. Je to pro případné čtenáře velice matoucí a ze stran překladatele velká chyba.

Nowa Huta – původní samostatné město, které bylo v roce 1951 připojeno ke Krakovu jako jedna ze čtvrtí. Mogiła, která je spjata s metalurgickým kombinátem Huť Lenina, se zasloužila o největší rozkvět dřívějšího samostatného města. Najdeme zde jeden z nejznámějších kostelů Matky Boží Královny Polska, která připomíná loď Archu Páně.¹²³ Průvodci KOP (str. 166) a PK (str. 10) se rozhodli pro překlad *Nová Hut'* s tím rozdílem, že KOP uvádí název v původním znění v závorce. Dle mého názoru je v tomto případě překlad a původní znění názvu nejlepší možnou strategií překladu. Zbývající překladatelé průvodců se rozhodli zanechat název v původní podobě, což není chybou, ale pro srozumitelnost je lepší překlad a v závorce původní název.

Wieliczka – „městečko spjaté s Krakovem už tisíce let, proslulé zdejšími solnými doly, které jsou v provozu od 13. století. Podzemní chodby a kaple vytesané ze soli jsou unikátním jevem v celosvětovém měřítku.“¹²⁴ Většina z překladatelů zvolila strategii název nepřekládat, což je dle mého soudu dobré východisko pro tak proslulé městečko. Průvodce PK (str. 13) uvádí přeloženou verzi *Vělička*, kterou bych nezvolila. Důvod k překladu přikládám především tomu, že průvodce je z roku 1970, a proto se překladatel snažil, aby byly názvy srozumitelné, když dané místo nebylo tak proslulé. Internetové stránky KCZ se rozhodly pro překlad *Velička (Wieliczka)*, tento překlad pokládám za nejméně zdařilý. Pokud chtěl překladatel daný název přeložit, měl spíše zvolit variantu jako překladatel u průvodce PK.

Oświęcim – bývalým hlavním městem samostatného knížectví. Toto místo je však nejvíce spojováno s vyhlazovacím koncentračním táborem Auschwitz, kde od roku 1940 Němci vyhladili milióny lidí především židovské národnosti.¹²⁵ Průvodci PPDZ (str. 108) a SCAP (str. 92) ponechali název v původním znění s českým ekvivalentem v závorce *Oświęcim (Osvětim)*. Z pohledu proslulosti tohoto místa není nutné ponechávat název nepřeložený, ale rozhodně to není chyba. Nejstarší z průvodců PK (str. 3) daný název přeložil, což byla dobrá strategie ze stran překladatele. Průvodce KOP (str. 172) uvádí v rejstříku *Osvětim*, ale na dané straně najdeme *Oświęcim (Osvětim)*. V tomto případě není překladatel jednotný a vypovídá to tak o nízké úrovni překladu. O významném

¹²³ KUCZMAN, pozn. 7, s. 166.

¹²⁴ KUCZMAN, pozn. 7, s. 174.

¹²⁵ BEDNÁŘOVÁ, pozn. 50, s. 108–109.

koncentračním táboře Auschwitz se zmiňují pouze dva z těchto průvodců a to průvodce SCAP (str. 92) a KOP (str. 172).

2.3. Glosář k turistickým průvodcům Olomouce

Pro přehlednost jsem vytvořila daným průvodcům zkratky, které budu v glosáři pro město Olomouc používat.

PPO - Przewodnik po Ołomuńcu: zabytki architektury miasta,¹²⁶

TO - Tourism Olomouc,¹²⁷

SO - Stay overnight,¹²⁸

ODM - Olomouc...duchowna metropolia,¹²⁹

PK - Przewodnik kieszonkowy,¹³⁰

KOJM - Kraj Ołomuniecki, Jesioniki & Morawy Środkowe,¹³¹

PONW - Podróże, Ołomuniec na weekend – zabytki, sery i piwo,¹³²

SMT - Střední morava-tourism, Olomouc (pl. Ołomuniec).¹³³

Horní náměstí – Je místem kde se nachází nejen mnoho historických památek, ale i mnoho kaváren, obchůdků či informační centrum. Většina z překladatelů zvolila strategii překládat původní název jako *Rynek Górny*. Tato strategie je jednoznačně na místě. Překlad budou snadněji chápat turisté. Průvodce KOJM (str. 7) zvolil strategii daný název přeložit a jeho původní znění dát do závorky *Rynek Górny (Horní náměstí)*. Tato strategie je taky velice dobrá, ale v případě tak známého místa, jakým je *Horní náměstí*, není důvod k pochybnostem ohledně překladu.

Radniční věž – je dominantou Horního náměstí, radniční věž je spojována s orlojem, který je umístěn pod věží. Orloj s mozaikovou výzdobou je charakteristický pro medailony, které znázorňují práce, které jsou vykonávány v jednotlivých měsících v roce.¹³⁴ Průvodci PK (str. 3), TO¹³⁵, KOJM (str. 7) a SO uvádí překlad *Ratusz z zegarem astronomicznym*. Z mého pohledu je to dobře zvolená strategie překladu, avšak liší se od původního názvu tím, že je do překladu názvu zahrnut i orloj, který

¹²⁶ MLČÁK, pozn. 60.

¹²⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Tourism Olomouc.

¹²⁸ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 56.

¹²⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Olomouc...duchowna metropolia*.

¹³⁰ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 58.

¹³¹ OLOMOUCKÝ KRAJ, pozn. 59.

¹³² Podróże, Ołomuniec na weekend – zabytki, sery i piwo. pozn. 62.

¹³³ Střední morava-tourism, Olomouc (pl. Ołomuniec). pozn. 63.

¹³⁴ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Tourism Olomouc. Radnice s orlojem.

¹³⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Tourism Olomouc: *Ratusz z zegarem astronomicznym*.

v původním názvu nemáme. Je možné, že tak překladatelé učinili kvůli úspornosti textu. Překladatelé průvodců PPO (str. 18) a PONW zvolili zkrácený překlad *Ratusz*, z pohledu původního názvu odpovídá tento překlad více než překlad předchozí.

Sloup Nejsvětější Trojice – je největším barokovým sousoším na světě. Je umístěn na listině světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, tento morový sloup je jednou z dominant Hlavního náměstí.¹³⁶ Všichni překladatelé průvodců se jednohlasně shodli na překladu *Kolumna Trójcy Przenajświętszej*, toto je ustálené slovní spojení a jelikož jde o jednu z nejznámějších památek Olomouce ani mne neudivuje, že byl překlad tak jednohlasný.

Mariánský sloup – je dominantou Dolního náměstí a byl postaven na památku mrtvých, po morové epidemii v roce 1713–1715. Oválný otvor uprostřed, kolem kterého jsou sochy světců, je v dnešní době oblíbený mládeží, která skrze něj prolézá, aby udělala zkoušky či maturitu.¹³⁷ Průvodce TO jako jediný uvádí překlad *Kolumna Maryjna*, což je věrným překladem do polského jazyka. Ostatní průvodci zvolili překlad *Kolumna Mariacka*, možná z toho důvodu, že v Krakově se nachází *Bazylika Mariacka*.¹³⁸

Caesarova kašna – je dílem olomouckého kameníka Václava Rendera, je to jedna z nejvýznamnějších barokních kašen v Olomouci, která vyobrazuje bájněho zakladatele města císaře Gaia Julia Caesara.¹³⁹ Většina z průvodců uvádí přeložený název *Fontanna Cezara*, tuto strategii překladu bych také zvolila je to věrný překlad původního názvu. Průvodce KOJM (str. 7) uvádí v závorce původní znění názvu, což dle mého názoru není nutné, když je přeložený název věrnou kopií původního názvu. Jedině internetový server SMT se od ostatních průvodců liší svým překladem *Fontana Caesara*. V polském slově *fontana* chybí překladateli jedno „n“ a jméno Caesar nepřekládal a ponechal ho v původní podobě. Tento překlad bych rozhodně nevolila, a pokud ano přeložila bych fontánu tak jak se v daném jazyce používá a popřípadě nechala původní znění jména Caesar, ale v žádném případě není dobré vymýšlet vlastní slova.

Herkulova kašna – kašna z roku 1687, jejímž autorem je Michael Mandík, je další z barokních kašen města Olomouce. Znázorňuje antického hrdinu Herkula, který v pravé ruce drží kyj a v levé ruce drží šachovanou orlici, která je symbolem města.¹⁴⁰ Překlad *Fontanna Herkulesa* zvolila většina z průvodců a je to nejlepší možný překlad,

¹³⁶ SOBOTKOVÁ, Marie. *Olomouc/Opole: dvě univerzitní města = Olomuniec/Opole : dwa miasta uniwersyteckie*, s. 24.

¹³⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Tourism Olomouc, Kašny a sloupy*.

¹³⁸ Bazylika Mariacka: oficjalna strona.

¹³⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Tourism Olomouc, Kašny a sloupy*.

¹⁴⁰ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 129.

internetový server SMT, opět uvádí *Fontana* bez písmena „n“, ale v textu uvádí *fontanna*, překladatel není jednotný a měl by si hned na začátku zvolit strategii, kterou bude dodržovat u všech fontán bez rozdílu.

Jupiterova kašna – byla postavena jako jedna z posledních ze souboru barokních kašen, tuto kašnu najdeme na Dolním náměstí od roku 1735. Znázorňuje boha Jupitera držícího svazek blesků v ruce.¹⁴¹ Průvodci PPO (str. 144) a internetový server SMT uvádí překlad *Fontanna Jupitera*, což je dobrý překlad. Otázkou však zůstává, jestli polští čtenáři budou vědět, že Jupiter je Jowisz. Pro překlad *Fontanna Jowisza* se rozhodli průvodci KOJM (str. 7), SO a internetový server TO a dle mého názoru je to nejlépe zvolený překlad, který bude nejvíce srozumitelný pro případné čtenáře.

Kašna Tritonů – tato barokní kašna zdobí olomoucké náměstí Republiky od roku 1890, sousoší dvou mořských mužů, nesoucích na ramenou mušli s chlapcem a vodními psi je monumentální ozdobou tohoto náměstí.¹⁴² Překladatelé průvodců se opět shodli na překladu *Fontanna Trytonów*, je to nejlepší možný překlad daného názvu a tuto strategii bych zvolila také.

Merkurova kašna – „z roku 1727 je považována za umělecky nejkvalitnější ze souboru olomouckých barokních kašen. Socha antického patrona obchodníků a ochránce pocestných Merkura je dílem sochaře Filipa Sattlera. Merkur drží v pravici zlacenou hlasatelskou berlu (caduceus) – jeden ze svých atributů.“¹⁴³ Zvolením dobré strategie překladu a přeložením tohoto názvu jako *Fontanna Merkurego* bylo nejlepší volbou, a proto tak učinili všichni překladatelé průvodců.

Neptunova kašna – je nejstarší z šestice olomouckých barokních kašen, znázorňuje antického Boha moří Neptuna, držícího trojzubec směrem dolů, tak aby uklidnil vody a ochránil město před povodněmi. Neptun stojí na čtyřech koních chrlících vodu, znázorňujících symboliku čtyř: čtyři světové strany, čtyři roční období, čtyři přírodní živly a podobně.¹⁴⁴ Opět se zde setkáváme s jednotným překladem všech průvodců jako *Fontanna Neptuna*.

Arionova kašna - na Hlavním náměstí před vstupem do Radnice se nachází tato novodobá kašna z roku 2002. Uvnitř oválné kašny najdeme tři skupiny soch: želvu, která nese obelisk, dvě děti a Ariona, který drží delfína. Vedle kašny najdeme také želvu, která

¹⁴¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 129.

¹⁴² STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 129.

¹⁴³ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 129.

¹⁴⁴ MLČÁK, pozn. 60, s. 146.

je nejen pro děti, ale i pro turisty velkou atrakcí.¹⁴⁵ V tomto případě nebylo z hlediska překladu prakticky co řešit, proto všichni z průvodců uvedli tu nejlepší a jedinou verzi překladu *Fontanna Ariona*.

Katedrála sv. Václava – „katedrála se svým dvouvěžovým průčelím patří neodmyslitelně k panoramatu města. Třetí, jižní věž, vysoká přesně 100,65 metrů, je nejvyšší kostelní věží na Moravě (a druhou nejvyšší v ČR). Na konci 19. století získal – ostatně jako celý interiér i exteriér stavby – novogotickou podobu. Dómské varhany patří k nejlepším romantickým nástrojům u nás.”¹⁴⁶ V tomto případě byl překlad jednoduchý a proto se všichni překladatelé na jeho znění shodli, překlad *Katedra św. Wacława* je nejlepší zvolenou strategií překladu.

Kostel sv. Mořice – tento farní kostel se nachází přímo v srdci centra Olomouce a patří k nejvýznamnějším stavbám z období gotiky na Moravě. V interiéru kostela nalezneme gotické sousoší, které vyobrazuje Krista na Olivetské hoře. Mořické varhany se řadí na první místo co do jejich velikosti ve střední Evropě.¹⁴⁷ *Kościół św. Maurycego* byla nejlepší možná strategie, a proto není divu, že takto překládali všichni z překladatelů průvodců.

Kostel neposkvrněného početí Panny Marie – „Pozdně gotický kostel Neposkvrněného početí Panny Marie v dnešní Sokolské ulici byl původně vystavěn jako kostel kláštera františkánů – bosáků na tzv. Bělidlech, severně od městských hradeb. Kostel je prostou stavbou, což je pro stavby františkánů příznačné. Je pravděpodobné, že klášter s kostelem stavěla městská stavební huť, která souběžně pracovala na farním kostele sv. Mořice. V současné době patří klášter s kostelem konventu dominikánů, působících také u sv. Michala.”¹⁴⁸ Pouze dva z průvodců se zmiňují o tomto kostele a to PPO (str. 30), který uvádí doslovný překlad *Kościół Niepokalanego Poczęcia NMP*, který je z mého pohledu velice dobrý. Druhý průvodce, který se zmiňuje o tomto kostele, jsou internetové stránky města Olomouce TO, které uvádí, dle mého názoru preciznější překlad *Klasztor Dominikanów z kościołem Niepokalanego Poczęcia NMP*. Z tohoto názvu dokonce vyplývá, že v dnešní době se tam nachází i klášter dominikánů.

Kaple sv. Jana Sarkandra – tato dvoupatrová kaple se nachází nedaleko Náměstí Republiky a patří k nejkrásnějším zákoutím města Olomouce. Na tomto místě kdysi stávala věznice, kde byl v roce 1620 vyslýchán Jan Sarkander, bývalý zpovědník

¹⁴⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 129.

¹⁴⁶ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 129.

¹⁴⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 129.

¹⁴⁸ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Tourism Olomouc, Chrámy, kostely a kaple.

Ladislava Popela z Lobkovic.¹⁴⁹ Sarkander byl v roce 1995 papežem Janem Pavlem II prohlášen za svatého.¹⁵⁰ Jediný z průvodců SMT uvádí překlad *Kaplica św. Jana Sarkandra*, překladatel se snažil jméno převést do polského jazyka, ale to nebylo vůbec nutné. V tomto případě je nejlepší varianta ponechat jméno v původním znění tak jak to udělali zbývající z průvodců *Kaplica św. Jana Sarkandra*.

Kostel sv. Cyrila a Metoděje – stavba tohoto kostela byla dokončena roku 1932. Kostel se stal prvním kostel v Olomoucké čtvrti Hejčín, jeho chloubou je krásná mozaika, která zdobí stěnu nad oltářem v presbytáři. Sousolí obou svatých, tyčící se nad portálem věže, vítá všechny, co do kostela přichází, ale také kolemjdoucí.¹⁵¹ V překladu *Kościół św. Cyryla i Metodego* byli překladatelé jednotní, což není překvapivé z hlediska věrozvěstů, není na místě vymýšlet jiné alternativy, proto je to nejlépe zvolený překlad.

Kostel sv. Gorazda – „Katedrální chrám sv. Gorazda se nachází na olomouckém Gorazdově náměstí, asi tři sta metrů východně od olomouckého hradu. Již z dálky uvidíte jeho pestře vymalovanou fasádu, korunovanou osmibokou věží s pozlacenou kopulí. Tento kostel v centru Olomouce je ojedinělou ukázkou východní architektury ruské provenience na českém území.”¹⁵² Průvodci ODM¹⁵³ a TO¹⁵⁴ se rozhodli pro překlad *Cierkiew św. Gorazda*, překlad je dobrý, ale spíše bych volila překlad kostelu jako *kościół* než *cierkiew*. Průvodce ODM v textu píše i *Kościół prawosławny św. Gorazda* což může být pro čtenáře matoucí, a pokud překladatel zvolil strategii, kterou uvedl v nadpisu, měl by se jí držet po celou dobu překladu, tak jak učinil průvodce TO. Nejlepší překlad zvolil průvodce PPO¹⁵⁵ *Kościół prawosławny św. Gorazda*, překlad je výstižný, podobá se originálu a překladatel ještě poukazuje na pravoslavnou církev.

Kostel sv. Michala – tato kopulovitá stavba severoitalského typu byla do současné barokní podoby přestavěna v letech 1673-1686. Srdcem kostela je svatostánek s Největší svátostí, který má nad sebou kopii obrazu od Quida Reniho – jak sv. archanděl Michael sráží satana do pekelné propasti. Kostel je také proslulý svými zvony, které tomuto kostelu dávají hlas a volají třikrát denně k modlitbě.¹⁵⁶ V případě tohoto kostela bylo pro překladatele jediné a jasné východisko překladu *Kościół św. Michała*, proto není divu, že všichni překladatelé průvodců zvolili tu nejlepší strategii tohoto překladu.

¹⁴⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. Tourism Olomouc, Olomouc a osobnosti.

¹⁵⁰ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 138.

¹⁵¹ Farnost Olomouc Hejčín.

¹⁵² Katedrální chrám sv. Gorazda.

¹⁵³ *Olomouc...duchowna metropolia*, pozn. 129.

¹⁵⁴ Tourism Olomouc, pozn. 61.

¹⁵⁵ MLČÁK, pozn. 60, s. 166.

¹⁵⁶ Kostel sv. Michala.

Kostel Panny Marie Sněžné – „Barokní jednolodní kostel Panny Marie Sněžné je součástí komplexu bývalých jezuitských školních budov. Byl postaven v letech 1712–1716 podle návrhu Michaela Josefa Kleina z Nisy olomouckým stavitelem Lukášem Kleckelem. Výrazným prvkem zvládnutého průčelí chrámu je monumentální portál s tordovanými sloupy, balkonem s balustrádou a kartuší s nápisem IHS¹⁵⁷.“¹⁵⁸ Překlad *Kościół Panny Marii Śnieżnej* je nejlepším a nejvěrnějším z překladů tohoto názvu, a proto i většina z průvodců uvádí tento překlad. Jediný internetový průvodce SMT uvádí překlad *Świątynia Panny Marii Śnieżnej*.¹⁵⁹ Dle mého názoru je tento překlad přijatelný, i když slovo *świątynia* není překladem českého slova kostel je to spíše chrám či svatyně.

Bazilika minor Navštívení Panny Marie (Bazilika na Svatém Kopečku) – tato bazilika se nachází na jednom ze severovýchodních kopců nedaleko Olomouce. Historie tohoto místa se začala psát už v 17. Století kdy tady Jan Andryšek vybudoval kapli, zasvěcenou Panně Marii. Věhlas tohoto místa postupem času vzrostl a Panna Maria na Svatém Kopečku byla považována za Královnu Moravy. V současné době je tato bazilika místem obdivovatelů, poutníků, ale také místem kde se konají svatby či křty.¹⁶⁰ V případě tohoto názvu měli překladatelé dvě možnosti překladu, jelikož toto místo je známo pod oběma názvy, které jsou uvedené na začátku. Překlad *Bazylika na św. Kopeczku*, kterou zvolili překladatelé průvodců PK,¹⁶¹ a SO¹⁶² věrně odpovídá překladu druhého názvu. Průvodce ODM tento název přeložil jako *Kościół odpustowy na Svatém Kopečku*.¹⁶³ Název neodpovídá ani jednomu z původních názvů a překladatel zde poukazuje na to, že daný kostel je poutní. Internetový server TO zvolil překlad daného názvu jako *Bazylika Mniejsza Nawiedzenia Maryi Panny*,¹⁶⁴ tuto volbu překladu nejspíš překladatel učinil z hlediska podobnosti ke krakovské *Bazylice Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny* a já vůči tomuto překladu nemám žádné výhrady. Průvodce KOJM¹⁶⁵ přeložil vlastní jméno jako *Świątynia Nawiedzenia Panny Marii (Svatý Kopeček)*, tento překlad nejvíce odpovídá originálu a je to nejlepší zvolená strategie.

Kaple sv. Barbory – „Okrouhlá věž s kaplí sv. Barbory se nachází ve strategickém místě bývalého olomouckého hradu. Ve středověku měla věž kuželovou

¹⁵⁷ IHS- Iesus Hominum Salvator (Ježíš spasitel lidí).

¹⁵⁸ Tourism Olomouc, Chrámy, kostely a kaple, pozn. 138.

¹⁵⁹ Střední morava-tourism, Olomouc (pl. Ołomuniec), pozn. 63.

¹⁶⁰ Svatý Kopeček, BAZILIKA NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE.

¹⁶¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 49.

¹⁶² STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 56.

¹⁶³ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 129.

¹⁶⁴ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 61.

¹⁶⁵ OLOMOUCKÝ KRAJ, pozn. 59, s. 10.

střechu, v baroku byla nahrazena kupolí s lucernou. Na špičce lucerny se nachází pozlacená plechová figura sv. Barbory. Románská okrouhlá věž s kaplí sv. Barbory je od roku 2006 přístupná veřejnosti jako součást expozice Arcidiecézního muzea.¹⁶⁶ Původní název hned na první pohled vybízí k jasnému překladu *Kaplica św. Barbary*, tuto strategii zvolili i průvodci, které jsem zkoumala, a je to jednoznačně ta nejlepší varianta překladu původního znění názvu.

Kláster Hradisko – se nachází na levém břehu řeky Moravy. Severní část tohoto bývalého kláštera byla vybudována v duchu italského manýrismu, zatímco budova prelatury je vrcholně barokní. V dnešní době zde nalezneme sídlo vojenské nemocnice.¹⁶⁷ Většina průvodců se shodla na překladu názvu vyplývajícího z originálu a to *Klasztor Hradisko*. Tato strategie je velice dobře zvolená jednoduchý a jasný překlad originálu. Složitější název si vybral průvodce PPO *Kanonia premonstratensów na Hradisku*.¹⁶⁸ Překladatel se rozhodl název doplnit o informaci, že je daný klášter premonstrátů. Otázkou je, zdali bylo toto doplnění vůbec nutné, jelikož připojený název nemusí být srozumitelný pro případné čtenáře.

Olomoucká pevnost – „Olomouc, kdysi hlavní město Moravy, plnila již ve středověku důležitou funkci opevněného centra Moravy. Středověké opevnění někdejšího královského města Olomouce se do současné doby zachovalo pouze ve fragmentech. Zbytky středověkých hradeb mohou návštěvníci obdivovat v Bezručových sadech, kde se dochovala také jedna z vstupních bran do města, tzv. Židovská“¹⁶⁹ V tomto případě byla opět zvolena stejná strategie překladatelů při překladu. *Twierdza Olomuniec* je nejlepší možný překlad, který nejlépe vystihuje dané místo.

Arcibiskupský palác – je barokním sídlem olomouckých biskupů a arcibiskupů. Tato dvoupatrová budova se pyšní svým nebarokním průčelím a trojicí barokních portálů. V prvním patře se dochovalo několik sálů, které jsou velkolepé pro svou rokokovou, empírovou či novobarokní výzdobu.¹⁷⁰ Tento palác není výjimkou, kdy se překladatelé jednohlasně shodli na překladu *Pałac Arcybiskupi*, je to jednoznačně nejlepší možný překlad tohoto názvu.

Románský biskupský palác – „se nachází na Václavském návrší a jeho jméno se pojí s moravskými úředními knížaty z rodu Přemyslovců, který zde už v 11. století měla

¹⁶⁶ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 138.

¹⁶⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 138.

¹⁶⁸ MLČÁK, pozn. 60, s. 68.

¹⁶⁹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 56.

¹⁷⁰ Arcibiskupský palác Olomouc.

svůj hrad. Na severní straně paláce se nachází gotická kaple sv. Jana Křtitele s nástěnnými malbami z počátku 16. století.¹⁷¹ Nejlepší strategii překladu zvolil průvodce KJOM¹⁷² a internetový průvodce TO¹⁷³, kteří uvádí překlad jako *Romański pałac biskupi*. Dle mého soudu je to nejlepší překlad tohoto názvu a velmi se podobá originálu. Ostatní z průvodců zvolili zkrácený překlad *Pałac biskupi*, tento překlad není chybný, ale je vynecháno slovo románský a když se polský ekvivalent tak podobá, není důvod jej vynechat.

Vila Primavesi – tato secesní vila byla původně budována jako sídlo bankéřské rodiny Primavesi. Na jejím interiéru se podílelo mnoho známých umělců, však z cenné původní výzdoby se zachovala pouze mozaika a fontánka v hale. Vila se nachází v zahradě nad městskými hradbami. Nejzajímavějším z překladů je dle mého názoru překlad průvodce PPO Willa Ottona a Eugenie Primavesi.¹⁷⁴ Takto pojmenovaný název podle původních majitelů jsem neznala ani já a málo kde ho v takovéto verzi najdete. Překlad *Willa Primavesi* podle původního originálního názvu uvedli zbývající průvodci, až na průvodce PK, který ponechal název v originále *Vila Primavesi*¹⁷⁵. Ani jeden z překladů není chybný, jde jen o překladatele, jakou strategii zvolí popřípadě, co chce, aby název vyjadřoval.

Jezuitský konvikt – v této barokní budově v současnosti najdeme Umělecké centrum Univerzity Palackého. Zrekonstruované prostory, ve kterých najdeme nejen posluchárny, ale také divadelní či filmový sál, slouží pěti uměleckým katedrám. Součástí tohoto místa je kaple Božího Těla, která patří k nejhodnotnějším církevním interiéřům na Moravě.¹⁷⁶ Ve většině případů průvodci uvádí překlad originálního názvu jako *Konwikt Jezuicki*, což je velice dobrá strategie a já bych ji také zvolila. Průvodci PPO¹⁷⁷ a KOJM¹⁷⁸ zvolili zcela jiný překlad a to trochu obsáhlejší. PPO zvolil *Konwikt jezuicki z kaplicą Bożego Ciała* a průvodce KOJM zvolil podobný překlad *Konwikt Jezuitów z kaplicą pw. Bożego Ciała*, oba překladatelé se rozhodli jinak strohý název obohatit o kapli, která je pro toto místo charakteristická, dle mého názoru je to velice dobrý překlad a pro případné turisty může být srozumitelnější. V dnešní době se název Kolegium jezuickie/jezuitów, stalo jedním z ustálených názvů tohoto vlastního jména.

¹⁷¹ Tourism Olomouc, domy a paláce.

¹⁷² OLOMOUCKÝ KRAJ, pozn. 58, s. 8.

¹⁷³ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 61.

¹⁷⁴ MLČÁK, pozn. 60, s. 198.

¹⁷⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, pozn. 49.

¹⁷⁶ Tourism Olomouc, domy a paláce.

¹⁷⁷ MLČÁK, pozn. 60, s. 90.

¹⁷⁸ OLOMOUCKÝ KRAJ, pozn. 59, s. 8.

Měšťanský dům U Zlatého jelena – je jedním z privilegovaných kupeckých domů a jeho historie se psala už od roku 1362. Renesanční a gotické sklepy, místnosti v přízemí zaklenuté hřebíkovými klenbami jsou pozůstatkem starého jádra domu.¹⁷⁹ Pouze dva z průvodců uvádí překlad tohoto domu a to PPO, který se rozhodl pro variantu překladu *Kamienica pod Złotym Jeleniem*.¹⁸⁰ A internetový server TO, který uvádí *Dom Pod Złotym Jeleniem*.¹⁸¹ Rozdíly v těchto dvou překladech jsou sice malé, ale zásadní. Překlad průvodce PPO uvádí *Kamienici* což je v překladu měšťanský dům, tudíž je tento překlad přesnější i když překlad *Dom* také není chybou, název je však odproštěn o druh domu. Rozdíly psaní velkých písmen jsou u předložky *pod*, kdy si překladatel musí vyhledat normu v psaní velkých písmen v polském jazyce a podle toho se řídit. Správnou verzí je předložka s velkým počátečním písmenem.¹⁸²

Olomoucký hrad – tento hrad je nejvíce spojován s historickou událostí, kdy tady byl roku 1306 zavražděn Václav III. a tak zde vymřel rod Přemyslovců. Gotický Dóm sv. Václava je dnešním sídelním kostelem olomouckého arcibiskupa a významnou roli odehrává Arcidiecézní muzeum, které bylo založeno díky podnětu Jana Pavla II. S tímto místem je také spojován Jindřich Zdík, který do hradního areálu přenesl biskupský stolec, a tím se hrad stal hlavním sídlem církevní vrchnosti.¹⁸³ *Zamek Olomuniecki* byl zvolen jako překlad všemi překladateli, a byla to rozhodně ta nejlepší možná strategie překladu.

Arcidiecézní muzeum – je součástí Olomouckého hradu a nachází se na Václavském náměstí. V tomto muzeu si můžeme, prohlédnou expozice s duchovní kulturou arcidiecéze, či zajímavé obrazy, které shromažďují olomoučtí biskupí. Prohlídka samotného objektu dokumentující umělecký vývoj Václavského návrší od gotiky, přes renesanci až k baroku a rokoku stojí za návštěvu.¹⁸⁴ *Muzeum Archidiecezjalne* je překladem všech průvodců a ti nejspíše čerpali z jejich krakovského *Archidiecezjalnego muzea* a tím tak zvolili nejlepší možnost překladu.

Muzeum moderního umění – „Muzeum moderního umění Olomouc se nachází v secesní budově na náměstí Republiky a nabízí návštěvníkům ke zhlédnutí expozice výtvarného a užitého umění. Tzv. Trojlodí a kabinety v 1. patře slouží k pořádání dočasných výstav českého i světového umění. Specializuje se na výtvarnou kulturu 20. a 21. století. Ve 2. patře a v podkroví je instalována stálá expozice Století relativity, která

¹⁷⁹ Tourism Olomouc, domy a paláce

¹⁸⁰ MLČÁK, pozn. 60, s. 54.

¹⁸¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Tourism Olomouc.

¹⁸² SŁOWNIK JEZYKA POLSKIEGO, zasady pisowni i interpunkcji.

¹⁸³ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Tourism Olomouc, olomoucký hrad.

¹⁸⁴ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Tourism Olomouc.

se věnuje vývoji moderní výtvarné kultury od konce 19. století až do dneška.¹⁸⁵ Překlad *Muzeum Sztuki Współczesnej* uvádí průvodci KOJM (str. 9) a internetové servery SO a TO. Tento překlad se liší od originálu tím, že překladatel užil *Sztuka Współczesna* což v překladu znamená současné umění a ne moderní umění, proto bych v tomto případě zvolila variantu jako průvodce PPO (str. 264) a průvodce PK *Muzeum Sztuki Nowoczesnej*, který je přesným a věrným překladem originálního názvu.

Vlastivědné muzeum – historie muzea se začala psát od roku 1848, kdy byl otevřen fyzikálně- mechanický kabinet pro tovaryše. Vznik samostatného Československa měl za důsledek, že v roce 1924 byla tři německá muzea sloučena. A až po roce 1989 dostalo muzeum svůj současný název Vlastivědné muzeum. V dnešní době patří toto muzeum k největším muzeím v České republice z hlediska rozsahu své sbírky.¹⁸⁶ Vlastivědné muzeum všichni z průvodců přeložili jako *Muzeum Regionalne*, regionalne má v českém jazyce význam jako regionální, kterým rozhodně toto muzeum je. Proto se s tímto překladem ztotožňuji.

Muzeum Olomouckých tvarůžků A. W. – „tradice výroby olomouckých tvarůžků je téměř 600 let stará. V místě původní výroby tvarůžků bylo otevřeno v létě roku 1994 Muzeum Olomouckých tvarůžků A. W. Návštěva muzea začíná ve sklepě firmy, kde je dokumentováno mletí a lisování tvarohu, v dalších podlažích pak vlastní výroba, ale také výrobci a jejich osudy. Součástí je nezbytná ochutnávka této speciality, která je oblíbená nejen v českých zemích.“¹⁸⁷ Internetoví průvodci TO a PONW uvedli název *Muzeum Oryginalnych Serów Olomunieckich* s tím rozdílem, že průvodce TO uvádí i iniciály A. W., což je název firmy, která tvarůžky vyrábí. Tyto varianty jsou nejlépe zvolenou strategií ze stran překladatelů. Průvodce PK uvádí název *Muzeum Serków Olomunieckich*, který považuji za správný a výstižný vzhledem k původnímu názvu.

Terežská brána – „Terežská brána je dílem projektanta olomoucké tereziánské pevnosti Pierra Bechade de Rochepine. Své jméno získala u příležitosti návštěvy Marie Terezie v Olomouci. Brána má podobu triumfálního oblouku a po odbourání přilehlých hradeb stojí osamoceně.“¹⁸⁸ V tomto případě se opět ukázala jednotnost překladatelů, kteří uvádí překlad *Brama Marii Teresy*. Překladatelé přídavné jméno Terežská přetransformovali na podstatné jméno Marii Teresy, tento překlad je spisovný, ale

¹⁸⁵ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Tourism Olomouc.

¹⁸⁶ MUZEUM, Vlastivědné muzeum v Olomouci.

¹⁸⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Tourism Olomouc.

¹⁸⁸ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Tourism Olomouc.

doslovný překlad by zněl *Brama Tereziańska* a z mého pohledu by to byl překlad přesnější.

Tereziánská zbrojnice – čtyřdílná barokní budova dřívější městská zbrojnice, je dnes součástí Univerzity Palackého. Ve zbrojnici najdeme univerzitní knihovnu, centrum audiovizuální a výpočetní techniky, archiv aj.¹⁸⁹ Při tomto překladu průvodci PK¹⁹⁰ a TO¹⁹¹ zvolili překlad *Arsenał* což je velice strohý překlad a není věrný originálu. Průvodce KOJM¹⁹² uvádí překlad *Arsenał terezjański – arsenal*, v tomto překladu už je název věrný originálu, v tomto případě už nebylo nutné používat znovu slovo *arsenał* za pomlčkou, jelikož už je zahrnuto v prvním názvu. Překladatel také uvedl slovo *terezjański* s malým písmenem na začátku, jelikož je to vlastní název tohoto místa, měl by být s velkým počátečním písmenem tak jako v případě průvodce PPO¹⁹³, který uvádí překlad *Arsenał Terezjański* a to je podle mého názoru nejlepší možný překlad.

Hrad Bouzov – se nachází nedaleko města Olomouce a řadí se k nejznámějším hradům v okolí Olomouce. Hrad byl založen již na začátku 14. Století, proto aby v první střežil obchodní stezku, která vedla do Loštic. Prvním majitelem hradu byl Búz z Bouzova. Hrad byl několikrát přestavěn a do dnešní podoby romantického slohu byl přestavěn Velmistrem Arcivévodou Evženem Habsburským.¹⁹⁴ *Zamek Bouzov*, byl zvolen jako strategie překladu všech překladatelů průvodců, překlad je věrným originálem daného vlastního názvu.

Arcibiskupský zámek Kroměříž – dřívější sídlo biskupů se nachází nedaleko Olomouce a je proslulé svými překrásnými zahradami a zámek ve kterém najdeme sbírku obrazů, které po staletí získávali olomoučtí biskupi a arcibiskupi. Nejstarší obrazy, které tu najdeme, jsou obrazy od malíře Lucase Cranacha.¹⁹⁵ Podle *Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej* je pro zámek Kroměříž nejlepší překlad *Kromieryż*.¹⁹⁶ Tímto pravidlem se řídil průvodce TO, který uvádí překlad, *Zamek Arcybiskupi w Kromieryżu*. Byl to nejlepší možný překlad daného vlastního jména, kdyby překladatel použil místo *Zamku, Pałac*, který je v polském jazyce ekvivalentem k českému slovu zámek. V knize *Otisky minulosti/Ślady przeszłości*

¹⁸⁹ SOBOTKOVÁ, pozn. 127, s. 33.

¹⁹⁰ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, *Olomouc: przewodnik kieszonkowy : zabytki, kultura, rozrywka, wolny czas*.

¹⁹¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, *Tourism Olomouc*.

¹⁹² OLOMOUCKÝ KRAJ, pozn. 59, s. 8.

¹⁹³ MLČÁK, pozn. 60, s. 124.

¹⁹⁴ ZAJĄCZKOWSKA, Urszula. *Ślady przeszłości: Otisky minulosti*, s. 142–145.

¹⁹⁵ KROMĚŘÍŽ, oficiální webová prezentace Arcibiskupského zámku Kroměříž.

¹⁹⁶ Komisja Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej, s. 82.

Zajączkowska hovoří o Kroměříži ve svých textech a daný název nepřekládá.¹⁹⁷ Tato strategie není dobrým východiskem, když je daný název ustálen KSNG.

Hrad Helfštýn – „Hrad Helfštýn je od Olomouce vzdálen pouhých 35 km. Jeho umístění na kopci v zalesněné krajině připomíná středověké sídlo ukryté před civilizací. Jedná se o jeden z nejrozsáhlejších hradů ve střední Evropě. V současné době se stal přirozeným kulturním centrem regionu a známým místem mezinárodních setkání uměleckých kovářů Hefaiston se stálou expozicí.“¹⁹⁸ Překladaelé si poradili s tímto překladem snadno a přeložili daný název, jako *Zamek Helfštýn*, je to rozhodně nejlepší varianta překladu, jelikož hrad se specifickým jménem nemá polský ekvivalent.

Zámek Čechy pod Kosířem - první zmínky o tomto zámku sahají až do roku 1131, zámek měl hodně majitelů i podob, na jeho zvelebení měl největší podíl Silva-Tarouca, který od roku 1809 vystavěl monumentální park v anglickém stylu s cennými dřevinami z celého světa. V dnešní době park spravuje Vlastivědné muzeum v Olomouci a je volně přístupný veřejnosti.¹⁹⁹ Pouze dva z analyzovaných průvodců uvádí daný název. Průvodce KOJM (str. 21) uvádí název *Čechy pod Kosířem* a internetový server TO uvádí, *Zamek Čechy pod Kosířem*. Dle mého názoru jsou obě formy správné, ale verze internetového průvodce uvádí překlad *Zámku*, jako *Zamek*, který není ekvivalentem k tomuto názvu. V polském jazyce se užívá *Pałac*.

Zámek Náměšť na Hané – „Nikde jinde v České republice nespatříte tak ojedinělé sbírky, jako právě na zámku v Náměšti na Hané. Tato barokní stavba francouzského typu se skví uprostřed kruhovitého parku, z něhož čtyřmi směry vycházejí lipové aleje. Dech se Vám zatají nad vzácnou sbírkou míšeňského porcelánu i nad vznešeností expozice slavnostních a cestovních kočárů olomouckých biskupů a arcibiskupů z 18. až 20. století.“²⁰⁰ Překladaelé průvodců KOJM (str. 27) a TO zvolili nejlepší možný překlad a to *Zamek Náměšť na Hané*. Opět se setkáváme s problémem překladu *Zámek*, polským ekvivalentem je *Pałac*. Správnou variantu překladu ve své knize uvádí Zajączkowska, *Pałac Náměšť na Hané* (str. 156). Je věrným překladem originálu tak významného zámku jakým Náměšťský zámek je.

Hrad Šternberk – se nachází nedaleko Olomouce a z původně gotického hradu se dochovaly pouze zbytky opevnění a věž. Hrad prošel mnoha rekonstrukcemi i rozšířením a dnes v něj můžeme obdivovat jeho uměleckou výzdobu ze 14.–19. století. Nejcenější

¹⁹⁷ ZAJĄCZKOWSKA, pozn. 184, s. 167.

¹⁹⁸ Statutární město Olomouc, Tourism Olomouc.

¹⁹⁹ Zámek Čechy pod Kosířem.

²⁰⁰ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Tourism Olomouc.

památkou Šternberského hradu je Šternberská madona, která se nachází v hradní kapli.²⁰¹ Tento hrad uvádí ve svých překladech pouze dva průvodci. Průvodce KOJM (str. 24) uvádí překlad *Gród Šternberk*, což by byla dobrá varianta překladu, v případě kdyby překladatel neuváděl Gród, který znamená Hradiště. Podle KSNG (str. 83) se nemá název Šternberk překládat, ale ponechat v původním znění. Proto průvodce TO, který se tímto ustáleným pravidlem neřídil a přeložil hrad, jako *Zamek Szternberk*, zvolil špatnou strategii překladu.

Při analýze průvodců jsem se v první řadě utvrdila v tom, že průvodci o Olomouci v polském jazyce jsou ve většině případů jednotní v překladu daných vlastních jmen. Dobře zpracovaný průvodce je průvodce PPO, který obsahuje velké množství památek a má dobře rozvržen obsah. Bohužel však tento průvodce neobsahuje žádné z volnočasových aktivit, či jiných kulturních či sportovních zpestření. Průvodci, které vydalo město Olomouc TO, SO, ODM, PK a KOJM, jsou dobře zpracované a obsahují vždy širokou škálu informací o daném městě. Jednoznačně nejméně informací a nejhorší úroveň zpracování si vysloužili servery OP a SMT, obsahují mnoho nejasností a překladatelé nejsou jednotní při překladu. Celkově bych je však hodnotila jako lépe zpracované průvodce než průvodce, kteří hovoří o Krakově v českém jazyce.

²⁰¹ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, Tourism Olomouc.

ZÁVĚR

Turistický či cestovní ruch je v současnosti velmi důležitým segmentem sektoru služeb, který má přímý vliv na rozvoj regionů, měst či obcí. K tomu se turistické destinace snaží rozšiřovat povědomí o své existenci pomocí marketingu cestovního ruchu, přičemž jednou z jeho významných oblastí je rozvoj partnerství s jinými městy. Takto se často poprvé potencionální návštěvníci dozvědí o našem městě. V dalším kroku se snaží získat dostatek informací a k tomu slouží informační letáky, bulletiny či internetové stránky. Tyto informace jsou nutné pro návštěvníky jako prvotní podklad pro plánování jejich cesty. Zároveň je pro tyto návštěvníky komfortní, pokud mohou získat tyto informace ve svém jazyce.

Ve své diplomové práci jsem se zaměřila na města Olomouc a Krakov. Obě tato města patří mezi největší města ve svých zemích, i když Olomouc zaujímá až šesté místo a Krakov druhé. Co však mají podobné je rozsáhlý soubor historických památek, velké množství církevních památek a velký význam pro historii země. Tyto podobnosti dovedly představitele Olomouce, že by bylo vhodné, uzavřít s Krakovem smlouvu o partnerství. Tato snaha vyústila 2. června 2016 v podpis Deklarace o záměru spolupráce mezi městy Olomouc a Krakov.

V praktické části své práce jsem se rozhodla provést analýzu správnosti a úrovně překladu vlastních jmen – názvů historických památek a zajímavostí obou měst, neboť jejich správný překlad je velmi důležitý pro návštěvníky z ciziny. Pro analýzu jsem si nejprve vyhledala tištěné a internetové průvodce, kteří se zaměřují na města Olomouc a Krakov. Vytvořila jsem si glosář hlavních památek města, které jsem následně analyzovala z překladatelského pohledu. Vytvořila jsem si zkratky pro každého průvodce z počátečních písmen jejich názvů, aby byla daná analýza přehlednější. Nejprve jsem se zaměřila na město Krakov a informace o tomto městě v českém jazyce. Hned na začátku jsem zjistila, že takovýchto průvodců není moc a jsou špatně dostupné. V informačním centru na Hlavním náměstí v Krakově jsem získala pouze dva průvodce, kteří byli v českém jazyce. Zbývající průvodce jsem si vypůjčila z Vědecké knihovny v Olomouci či od vedoucího diplomové práce Dr. Jeništy. Internetových stránek, které pojednávají o Krakově v češtině, je velice málo. Při analyzování překladů průvodců o Krakově do češtiny jsem zjistila, že tito průvodci jsou na velice nízké úrovni a vyskytují se v nich chyby. Při zkoumání vlastních jmen jsem dospěla k závěru, že průvodci se ve většině případů ve svých překladech liší. Z průvodců, které jsem analyzovala, bych nevybrala ani

jeden z nich jako nejlepší, co se týče překladu, obsahu či členění. Nejlepší překlad a obecně texty k památkám má průvodce KPPS, na druhou stranu průvodce nemá rejstřík, tudíž se v něm špatně orientuje. Průvodce KOP je rozsáhlý, má rejstřík, avšak úroveň textu a chyby, které zde najdeme, na mne udělaly špatný dojem. Průvodce PK je zastaralý, proto ho nelze srovnávat s průvodci dnešní doby. PPDZ obsahuje více měst a základní informace o každém z nich. Nezaměřuje se pouze na Krakov, proto zde nenalezneme všechny významné památky. Průvodce SCAP je dle mého názoru druhý nejhorší průvodce. Překladatel už před vydáním musel tušit, že otevírací doby památek se budou postupem let měnit, a proto může být tento průvodce zmatečný pro turisty. Dle mého názoru by bylo lepší vynechat otevírací doby a raději přidat další významné památky a informace o nich. Jednoznačně na nejnižší jazykové úrovni je průvodce KK, který má spoustu chyb a v mnoha případech není překladatel jednotný ve svém překladu. Také se domnívám, že daný text neprošel žádnou korekcí od rodilého mluvčího a tak jak byl přeložen, tak byl vytisknut. Internetoví průvodci KCZ a RNC se ve většině případů shodli na překladu, ale ve většině případů to byl špatný překlad či velice zmatečný. KCZ obsahuje více informací o památkách, ale také spoustu chyb, kdy uvádí původní názvy bez diakritických znamének, či s chybami.

Jako druhé jsem zkoumala polské průvodce o Olomouci. Lze konstatovat, že existuje velké množství dostupných materiálů či internetových stránek. Velký podíl na tom má Magistrát města Olomouce, který uvádí internetové stránky Olomouce i v polském jazyce. Vydání velkého množství tištěných průvodců realizovalo Statutární město Olomouc. Při analýze průvodců jsem se v první řadě utvrdila v tom, že průvodci o Olomouci v polském jazyce jsou ve většině případů jednotní v překladu daných vlastních jmen. Dobře zpracovaný průvodce je průvodce PPO, který obsahuje velké množství památek a má dobře rozvržen obsah. Bohužel však tento průvodce neobsahuje žádné z volnočasových aktivit, či jiných kulturních či sportovních zpestření. Průvodci, které vydalo město Olomouc TO, SO, ODM, PK a KOJM, jsou dobře zpracované a obsahují vždy širokou škálu informací o daném městě. Jednoznačně nejméně informací a nejhorší úroveň zpracování získali internetové stránky OP a SMT, které obsahují mnoho nejasností a překladatelé nejsou jednotní při překladu. Celkově bych je však hodnotila jako lépe zpracované průvodce než průvodce, kteří hovoří o Krakově v českém jazyce.

Závěrem bych uvedla, že možnosti překladatele jsou velmi široké a to ať už v oblasti překladu informačních průvodců, tlumočení pro delegace a návštěvy až po průvodcovství po památkách a zajímavostech obou měst.

RESUME

Ruch turystyczny jest obecnie bardzo ważnym segmentem sektora usług, który ma bezpośredni wpływ na rozwój regionów, miast i gmin. W tym celu destynacje turystyczne dążą do rozpowszechniania świadomości o ich istnieniu poprzez marketing turystyczny, a jednym z jego ważnych obszarów jest rozwój partnerstwa z innymi miastami. W ten sposób potencjalni odwiedzający mogą po raz pierwszy poznać nasze miasto. W kolejnym kroku starają się zdobyć wystarczającą ilość informacji poprzez ulotki informacyjne i biuletyny lub strony internetowe. Te informacje są niezbędne dla odwiedzających jako podstawowe dokumenty w planowaniu ich podróży. Jednocześnie jest dla odwiedzających komfortowe, jeśli mogą uzyskać te informacje w ich własnym języku.

W mojej pracy dyplomowej skupiłam się na miastach Ołomuniec i Kraków. Te miasta należą do największych miast w swoich krajach, choć Ołomuniec zajmuje szóste miejsce, i Kraków drugie. Co jednak mają podobne to obszerna kolekcja zabytków historycznych, mnóstwo zabytków sakralnych i wielkie znaczenie dla historii kraju. Te podobieństwa doprowadziły przedstawiciela Ołomuńca do zawarcia umowy o partnerstwie z miastem Kraków. 2. czerwca 2016 r. został podpisany List Intencyjny w sprawie współpracy pomiędzy miastami Ołomuniec i Kraków.

W części praktycznej mojej pracy postanowiłam przeanalizować poprawność i poziom tłumaczenia nazw własnych - nazw zabytków i atrakcji tych miast, ponieważ ich poprawne tłumaczenie jest bardzo ważne dla odwiedzających z zagranicy. Dla mojej analizy najpierw szukałam przewodników drukowanych i internetowych, które koncentrują się na miastach Ołomuniec i Kraków. Stworzyłam glosariusz głównych zabytków miasta, które następnie przeanalizowałam z punktu widzenia tłumaczenia. Dla każdego przewodnika utworzyłam skróty z pierwszych liter ich nazw, aby analiza była bardziej zrozumiała. Najpierw skupiłam się na Krakowie i informacjach o tym mieście w języku czeskim. Od samego początku okazało się, że takich przewodników nie jest dużo i są trudno dostępne. W Centrum Informacyjnym na Rynku Głównym w Krakowie dostałam tylko dwa przewodniki w języku czeskim. Pozostałe przewodniki wypożyczyłam w Bibliotece Naukowej w Ołomuńcu lub u prowadzącego moją pracę magisterską u Dr. Jeništy. Istnieje niewiele stron internetowych, które zajmują się Krakowem i są po czesku. Analizując tłumaczenia przewodników na język czeski w Krakowie, stwierdziłam, że te przewodniki są na bardzo niskim poziomie i znajdziemy w

nich dużo błędów. Analizując nazwy własne, doszłam do wniosku, że przewodniki w większości przypadków różnią się pod względem tłumaczeń. Z analizowanych przeze mnie przewodników, nie wybrałabym żadnego z nich jako najlepszego pod względem tłumaczeń, treści lub podziału. Najlepsze tłumaczenie i, ogólnie, teksty o zabytkach znajdziemy w przewodniku KPPS. Z drugiej strony przewodnik nie ma spisu treści, więc jest trudny w obsłudze. Przewodnik KOP jest obszerny, ma spis treści, ale poziom tekstu i błędów, które tutaj znajdziemy, zrobił na mnie złe wrażenie. Przewodnik PK jest przestarzały, więc nie można go porównać z dzisiejszymi przewodnikami. PPDZ zawiera wiele miast i podstawowe informacje o każdym z nich. Nie skupia się tylko na Krakowie, więc nie znajdziemy tu wszystkich ważnych zabytków. Przewodnik SCAP jest, moim zdaniem, drugim najgorszym przewodnikiem. Przed jego edycją musiał tłumacz przewidywać, że godziny otwarcia zabytków ulegną zmianie na przestrzeni lat, i ten przewodnik może być mylący dla turystów. Moim zdaniem lepiej byłoby pominąć godziny otwarcia i lepiej dodać następne, ważne zabytki oraz informacje na ich temat. Najwyraźniej na najniższym poziomie językowym jest przewodnik KK, który ma wiele błędów i we wielu przypadkach tłumacz jest jednolity w swoim tłumaczeniu. Również uważam, że tekst nie został poddany korekcie native speakera, i tak jak został przetłumaczony, został wydrukowany. Przewodniki internetowe KCZ i RNC w większości przypadków zgadzały się w swoich tłumaczeniach, ale przeważnie to było złe tłumaczenie lub bardzo mylące. KCZ zawiera więcej informacji na temat zabytków, ale także wiele błędów, gdy wymienia nazwy oryginalne bez znaków diakrytycznych, lub z błędami.

Następnie analizowałam przewodniki po Ołomuńcu. Można powiedzieć, że istnieje wiele dostępnych materiałów lub stron internetowych na temat Ołomuńca. Dużym udziałem w propagacji naszego miasta cieszy się Urząd miasta Ołomuńca, który prezentuje stronę internetową Ołomuńca w języku polskim. Miasto Statutarne Ołomuniec zrealizowało wydanie dużej liczby drukowanych przewodników. Analizując przewodniki, się przekonałam przede wszystkim, że przewodniki po Ołomuńcu w języku polskim są w większości przypadków zunifikowane w tłumaczeniu ich nazw własnych. Dobrze napisany przewodnik to przewodnik PPO, który zawiera dużą liczbę zabytków i ma dobrze zorganizowaną treść. Niestety, ten przewodnik nie zawiera żadnych miejsc rozrywki ani innych kulturowych lub sportowych ciekawostek. Przewodniki wydane przez miasto Ołomuniec TO, SO, ODM, PK i KOJM są dobrze przetłumaczone i zawsze zawierają szeroki zakres informacji o mieście. Jednoznacznie najmniej informacji i

najgorszy poziom przetłumaczenia pokazują strony internetowe PO i SMT, które zawierają wiele niejasności, a tłumacze nie są zgodni w tłumaczeniu. Ogólnie oceniam je jako lepiej opracowane przewodniki niż przewodniki, które przedstawiają informacje o Krakowie w języku czeskim.

Wnioskując, chciałabym powiedzieć, że możliwości tłumacza są bardzo szerokie, zarówno w zakresie tłumaczeń przewodników informacyjnych, tłumaczeń ustnych dla delegacji i wizyt, ale także tłumaczenie podczas wycieczek z przewodnikiem po zabytkach i atrakcjach obu miast.

BIBLIOGRAFIE

Knižní a tištěné zdroje:

1. BEDNÁŘOVÁ, E. *Polsko: průvodce do zahraničí*. Praha: Olympia, 2000. Globus (Olympia). 193 s. ISBN 80-7033-645-5.
2. BZOWSKI, K., *MAŁOPOLSKA City Breaks*, Krakov: Nakladatelství Amistad, 2014. ISBN 9788364323317.
3. GAWRYLUK, G. *Krakov: Průvodce po symbolech, památkách a zajímavostech*. Krakov: Nakladatelství GAUSS, 2014. 60 s. ISBN 978-83-62494-28-6.
4. KIRÁLOVÁ, A., *Marketing: destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4. S 15.
5. KNITTLOVÁ, D., *Teorie překladu*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-459-8. S 5.
6. KRAMER, J. TYCNER, Janusz. *S CESTOVNÍM ATLASEM POLSKO*. Ostfildern: Nakladatelství MAIRDUMONT, 2008. 143 s. ISBN 978-3-8297-6637-1.
7. KUCZMAN, K. *Krakov obrázkový průvodce*. Krakov: Nakladatelství KIER, 2011. 178 s. ISBN 978-83-88460-45-6.
8. KUCZMAN, K. *KRAKÓW*. Kraków: Nakladatelství KIER, 2004. 31 s. ISBN 83-88460-28-5.
9. MLČÁK, L., DOLEJŠÍ, K. a POTŮČEK, J. *Przewodnik po Olomuńcu: zabytki architektury miasta*. Olomouc: Statutární město Olomouc, 2011. 317 s. ISBN 978-80-87602-02-7.
10. MORRISON, A., M. *Marketing pohostinství a cestovního ruchu*. Praha: Victoria Publishing, 1995. 523 s. ISBN 80-85605-90-2. S 16.
11. Olomoucké listy, Časopis občanů statutárního města Olomouc. Statutární město Olomouc, 2018, roč. 20, s. 32. (č. 1.) S. 14.
12. Olomoucký kraj, *Kraj Olomuniecki, Jesioniki & Morawy Środkowe*. Olomouc. Vydal: Olomoucký kraj, 2013. 47 s. ISBN 978-80-87535-87-5.
13. ROSZKO, J. *Polsko Krakov*. Varšava: Polské turistické informační středisko, 1970.

14. Statutární město Olomouc, *Olomouc: przewodnik kieszonkowy : zabytki, kultura, rozrywka, wolny czas*. Olomouc: Urząd Miasta Olomuńca, 2012. ISBN 978-80-87602-14-0.
15. Statutární město Olomouc, *Olomouc: Stay overnight*. Olomouc: Miasto Ołomuniec, 2011.
16. Statutární město Olomouc, *Olomouc...duchowna metropolia*. Olomouc: Miasto statutarne Ołomuniec, 2016.
17. Týdeník Echo Praha : Echo Media, 2014-. Č. 19 (7. listopadu 2014)- [Číslování navazuje na elektronickou verzi; Od r. 2015 uváděn ročník] 34 s. ISSN:2336-4971 <http://echo24.cz/>.
18. ZAJĄCZKOWSKA, U. *Ślady przeszłości: Otisky minulości*. Ołomuniec: Kraj Ołomuniecki we współpracy z Województwem Opolskim, 2010. 199 s. ISBN 978-80-254-9334-2.

Internetové zdroje:

1. Arcibiskupský palác Olomouc. [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://www.arcibiskupskypalac.cz/cs/hlavni-strana/historie.html>.
2. *BAZILIKA NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE* [online]. Svatykopecek.cz. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://www.svatykopecek.cz/FixPage.asp?ID=108#mid>.
3. Farnost Olomouc Hejčín. [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://www.farnost-olomouc-hejcin.cz/historie.php>.
4. Główny Urząd Statystyczny, *Rocznik demograficzny 2017*, [online]. Warszawa, 2017[cit. 2018-04-03]. 522 s. Dostupné z: file:///C:/Users/Internet/Downloads/rocznik_demograficzny_2017.pdf, s.100.
5. Katedrální chrám sv. Gorazda. [online]. Spqo.cz. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://spqo.cz/content/katedralni-chram-sv-gorazda>.
6. Klasztor Karmelitów w Krakowie "Na Piasku". [online]. *Krakow.karmelici.pl*. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://krakow.karmelici.pl/kontakt/>.
7. Komisja Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej [online]. Warszawa, 2009. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: http://ksng.gugik.gov.pl/pliki/zeszyty/zeszyt_11.pdf s. 82.
8. Kostel sv. Michala. [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://www.svatymichal.cz/cs/kostel/kostel-sv-michala.html>.

9. Krakov, *Průvodce Krakovem*, [online]. *Krakow.cz*. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <http://krakow.cz/>.
10. KROMĚŘÍŽ, *oficiální webová prezentace Arcibiskupského zámku Kroměříž*. [online]. [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <https://www.zamek-kromeriz.cz/cs>.
11. Město Krakov, *Badanie ruchu turystycznego w roku 2017 –Raport skrócony*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: <https://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/199304/karta>.
12. Město Krakov, *Events calendar*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://www.krakow.pl/english/culture/6501,events.html>.
13. Město Krakov, *Kraków otwarty na świat – Formy i narzędzia realizacji założeń współpracy międzynarodowej*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: http://www.krakow.pl/otwarty_na_swiat/3074,artykul,rodzaje_umow.html.
14. Město Krakov, *Kraków otwarty na świat – Honorowe Miasta Bliźniacze*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: http://www.krakow.pl/otwarty_na_swiat/2531,kat,0,7,miasta_partnerskie.html.
15. Město Krakov, *Kraków otwarty na świat – Miasta Bliźniacze*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: http://www.krakow.pl/otwarty_na_swiat/2531,kat,0,6,miasta_partnerskie.html.
16. Město Krakov, *Kraków otwarty na świat – Miasta Partnerskie*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: http://www.krakow.pl/otwarty_na_swiat/2531,kat,0,5,miasta_partnerskie.html.
17. Město Krakov, *Kraków otwarty na świat – Olomuniec – historia współpracy*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: http://www.krakow.pl/otwarty_na_swiat/2531,hist,961,0,otwarty_na_swiat.html.
18. Město Krakov, *Kraków otwarty na świat – Współpraca na innych zasadach*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: http://www.krakow.pl/otwarty_na_swiat/2531,kat,0,8,miasta.html.
19. Město Krakov, *Odwiedź Kraków*, [online]. Krakov, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: http://www.krakow.pl/odwiedz_krakow/264,glowna.html.
20. Muzeum, Vlastivědné muzeum v Olomouci. [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://www.vmo.cz/rubriky/o-nas/vlastivedne-muzeum-v-olomouci/>.

21. NĚNIČKOVÁ, V. *ZÁKLADY PŘEKLADATELSTVÍ*. [online]. Brno, 2011. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: [https://is.muni.cz/el/1421/podzim2013/PJs210/um/44339530/ZAKLADY_PREKLADATELSTVI - jmena.pdf](https://is.muni.cz/el/1421/podzim2013/PJs210/um/44339530/ZAKLADY_PREKLADATELSTVI_-_jmena.pdf).
22. Oddělení cestovního ruchu města Olomouc, *Strategii rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2014–2020*, online: http://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/17_/17470/plan-nametu-2016-2020.cs.doc.
23. Podróże, Olomuniec na weekend – zabytki, sery i piwo. [online]. *Podroze.onet.pl*. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://podroze.onet.pl/gdzie-na-weekend/olomuniec-czechy-zabytki-co-zobaczyc-zamek-bouzov-browar-litovel/tk57sr>.
24. Rady na cestu, *zajímavosti-krakova*. [online]. *Radynacestu.cz*. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://www.radynacestu.cz/magazin/zajímavosti-krakova/>.
25. Rozdíly, Rozdíly mezi kostelem, katedrálou a chrámem. [online]. *Rozdily.cz*. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: http://www.rozdily.cz/Rozd%C3%ADl_mezi_kostelem,_katedr%C3%A1lou_a_chr%C3%A1mem.
26. Slovník cizích slov. [online]. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/kolegiatni>.
27. *SŁOWNIK JĘZYKA POLSKIEGO, zasady pisowni i interpunkcji*. [online]. Warszawa, 2005 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <https://sjp.pwn.pl/zasady/Jedno-i-wielowyzrazowe-nazwy-wlasne-przedsiębiorstw-i-lokali;629402.html#>.
28. Soukenictví. [online]. *Wikipedia.cz*. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Soukenictv%C3%AD>.
29. Statutární město Olomouc, *Aktuality*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/tourism/news/cs>.
30. Statutární město Olomouc, *Aktualności*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/tourism/news/pl>.
31. Statutární město Olomouc, *Fakta a zajímavosti*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/basic-information/facts-and-attractions/cs>.

32. Statutární město Olomouc, *Kalendarz wydarzeń*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/culture/calendar-of-events/pl#20180404>.
33. Statutární město Olomouc, *Kalendář akcí*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/culture/calendar-of-events/cs#20180404>.
34. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty - Partnerská města*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty>.
35. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty - Partnerská města*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty>.
36. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Antony - Francie*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/antony-francie>.
37. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Krakov –Polská republika*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/krakov>.
38. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Luzern -Švýcarsko*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/luzern-svycarsko>.
39. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Luzern -Švýcarsko*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/luzern-svycarsko>.
40. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Nördlingen -Německo*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/nordlingen-nemecko>.
41. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Pécs -Maďarsko*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/pecs-madarsko>.
42. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Subotica -Srbsko*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/subotica-srbsko>.

43. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Tampere - Finsko*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/tampere-finsko>.
44. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Veendaal -Nizozemí*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/veenendaal-nizozemi>.
45. Statutární město Olomouc, *Mezinárodní kontakty- Zahraniční spolupráce-Podpis deklarace stvrdil zájem měst Krakov a Olomouce*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste/mezinarodni-kontakty/zahranicni-spoluprace/19739>.
46. Statutární město Olomouc, *Propagační materiály*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/administrace/repository/tourism/materialy-ke-stazeni/image>. Statutární město Olomouc, *Statistika ubytování*, [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: https://www.olomouc.eu/magistrat/odbory-magistratu/odbor-vnejsich-vztahu-a-informaci/odbor/article_id=13377.
47. STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, *Tourism Olomouc*. [online]. Olomouc, 2018. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/welcome/pl>.
48. Střední morava-tourism, Olomouc (pl. Ołomuniec). [online]. *Strednimorava-tourism.cz*. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/pl/cel/olomouc>.
49. *Tourism Olomouc, domy a paláce*. [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/buildings-and-palaces/romanesque-bishops-palace/cs>.
50. *Tourism Olomouc, olomoucká pevnost*. [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/olomouc-fortress/cs>.
51. *Tourism Olomouc, olomoucký hrad*. [online]. Olomouc, 2018 [cit. 2018-04-08]. Dostupné z: <http://tourism.olomouc.eu/sights/olomouc-castle/cs>.
52. Zámek Čechy pod Kosířem. [online]. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://www.zamekcechy.cz/historie-zamku>.

Rozhovor:

1. PODLIPSKÁ, Zdeňka, 2017. Rozhovor o spolupráci měst Olomouc a Krakov na Magistrátu města Olomouc. Olomouc, 18.10.

Anotace

Jméno a příjmení autora:

Simona Bernatíková

Pracoviště:

Katedra slavistiky – sekce polonistiky

Název diplomové práce:

Spolupráce Olomouce a Krakova v oblasti turistického ruchu z hlediska překladatele – analýza a glosář.

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Jan Jeništa, Ph.D.

Počet znaků (včetně mezer): 114 613

Počet znaků (bez mezer): 96 931

Počet příloh: 0

Počet titulů použité literatury: 71

Abstrakt:

Cílem práce je analýza správnosti překladu vlastních jmen historických památek a zajímavostí měst Olomouce a Krakova. Tato partnerská města rozvíjejí spolupráci formou výměn oficiálních delegací měst, výstavami umělců, spoluprací muzeí apod. Snahou obou měst je zlepšení informovanosti o nich v zahraničí a tím zvýšení počtu návštěvníků města. Pro dobrou propagaci města je však důležitá přístupnost informací o něm a to pokud možno, v jazyku země odkud turisté přijíždějí. Kvalita překladu informací je pak velmi důležitá. Hlavní část práce představuje druhá kapitola, ve které je provedena analýza správnosti překladu vlastních jmen památek a zajímavostí měst s uvedením překladatelských chyb. U některých příkladů autorka navrhuje vlastní řešení.

Klíčová slova: partnerství měst, turistické průvodce, turistický ruch, překladatelství, česko-polský překlad.

Abstract:

The aim of this thesis is the analysis of the correctness of the translation of proper names of historical monuments and attractions of the towns of Olomouc and Krakow. This partner towns develop cooperation through exchanges of official delegations of the towns, exhibitions of artists, the cooperation of museums, etc. Effort of the two towns is to improve the awareness of them abroad and by the increase in the number of visitors to the city. For a good promotion of the town is, however, important to the accessibility of information about him and if it is possible, in the language of the country where tourists come. The quality of the translation information is very important. The main part of this thesis is the second chapter, in which is conducted the analysis of the correctness of the translation of proper names of monuments and attractions of the towns with an indication of translation errors. In some examples the author proposes own solutions.

Keywords: town twinning, travel guides, tourism, translation, Czech-Polish translation.